

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1967
ΑΡΙΘ. 58 ΕΤΟΣ ΣΤ'

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ
Ἐκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Κονιτσιωτῶν «Ο ΑΩΟΣ»
ΓΡΑΦΕΙΑ: Βύσσης καὶ Καίρη 2 — ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ἐσωτερικοῦ: Δρ. 100 — Κοινοτήτων: Δρχ. 150 — Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 8
Διὰ τοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς Κονίτσης δρχ. 75

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟΝ

Ἔγλης: ΤΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΗΜΟΥΛΗΣ, ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
Τυπογραφείου: Κ. Ἀθανασίου, Ἀριστοφάνους 9 — Περιστέρι

Ἀνταποκριτῆς ἐν Κονίτση: ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Ν. ΤΣΑΚΑΣ, Ε. ΣΟΥΡΛΑΣ, ΑΡ ΠΥΡΡΟΣ, Σ. ΓΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΟΡ. ΜΑΝΘΟΥΛΗΣ, Α. ΕΥΘΥΜΙΟΥ, Χ. ΓΚΟΥΤΟΣ

Ἐμβάσματα: ΔΗΜ. ΜΗΛΙΓΚΟΝ, Λεωφ. Ἀλεξάνδρας 83 (Τομεὺς 702)

Ἀλληλογραφία: Ι. ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΝ, Ἀλ. Σούτσου 5 — Ἀθήναι

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΚΩΝ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ	: Γραφικὲς στέγες ἀπὸ τὸ Γιανναδιὸ
Λ.—	: Καλλιεργημέναι βοσκὲς
ΕΥΡ. ΣΟΥΡΛΑ	: Λαϊκὸς πολιτισμὸς καὶ Παιδεία
ΒΑΣ. ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ	: Ἡ Γλάστρα
Σ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ	: Τὰ χωριὰ τοῦ Σαρανταπόρου
ΓΕΩΡΓ. ΓΚΟΥΤΟΥ	: Σὰ μιὰ νέα Κύρου Ἀνάβαση
ΝΙΚ. ΤΣΙΠΑ	: Τὸ Πεῦκο τῆς Θεσσαλονίκης
ΣΥΝΤΑΞΗΣ	: Σημειωματᾶριο Πνευμ. Ἐνημερώσεως
»	: Κονιτσιῶτες τῆς Ἀθήνας
Α ΕΥΘΥΜΙΟΥ	: Νέα ἀπ' τὴν Πατρίδα

Καλλιεργημένες βοσκές

ΓΙΑΝΝΗ Α.

Παλιότερα, με «τους βασικούς αναπτυξιακούς στόχους» είδαμε, πώς η ανάπτυξη της κτηνοτροφίας με τα δεδομένα της σύγχρονης τεχνολογίας, στον κάμπο της Κόνιτσας, κι' ιδιαίτερα στη μορφή της φάρμας, κατά προτίμηση για πάχυνση ζώων, δεν παρουσίαζε μεγάλες δυσκολίες. Έκει που τα πράγματα στένευαν, από την πλευρά αυτή, ήταν η όρεινη περιοχή της Κόνιτσας, που αποτελεί και το 95ο ο της επαρχίας. Τότε αναφέραμε χωρίς καμμιά περαιτέρω ανάπτυξη του θέματος, (από λόγους διαρθρώσεως της όλης μελέτης μας) πώς θα μπορούσαν να προστεθούν στις καλλιεργήσιμες εκτάσεις (που είναι περιορισμένες στην όρεινη ζώνη) και οι μικρές βοσκές μεγάλου ύψους, που υπάρχουν σε κάθε χωριό και οι οποίες με μιὰ συστηματική προσπάθεια θα μπορούσαν να μεταβληθούν σε καλλιεργημένες βοσκές. Τι είναι λοιπόν αυτές οι καλλιεργημένες βοσκές, που θα βοηθούσαν συμπληρωματικά τους όρεινούς μας γεωργοκτηνοτρόφους να λύσουν το αναπτυξιακό τους πρόβλημα;

Κατ' αρχήν είναι γνωστό, πώς η καλύτερη εκτροφή ζώων κυρίως όταν ο σκοπός μας είναι η γαλακτοπαραγωγή γίνεται στη βοσκή κι' όχι στο σταύλο. Η χλόη και το φρέσκο χόρτο παίζουν σπουδαίο διαιτητικό ρόλο στα ζώα. Ο καθαρός αέρας, η κίνηση, και το ηλιακό φως δημιουργούν υγιείς οργανισμούς. Φυσικά η δυσκολία στην περίπτωσή μας, είναι ότι η χλόη αυτή δεν αναπτύσσεται παρά ελάχιστα και δεν καταβάλλεται καμμιά προσπάθεια φυτεύσεως ειδικών θαμνωδών δένδρων καταλλήλων για τη δίαιτα των ζώων μας, κι' έτσι ποιοτικά οι βοσκές μας

είναι άπεπαρκείς για τη βελτίωση της κτηνοτροφίας μας σαν αναπτυξιακού στόχου.

Τον τελευταίο όμως καιρό, εκτελέστηκε και στην Ελλάδα ένα πείραμα που μας χαράζει ένα δρόμο, για τη λύση του προβλήματος αυτού. Στο χωριό Μαναγούλα της Δωρίδας, έκαμαν δοκιμαστική λίπανση των λειβαδιών κατά το τρίτο δεκαήμερο του Μαρτίου. Χώρισαν το ίδιο λιβάδι σε τρεις λωρίδες. Οι δυο λωρίδες λιπάνθηκαν και η μία όχι. Τελικά όταν τα τέλη Μαΐου έγινε ο θερισμός του χόρτου, διαπιστώθηκε ότι από τις λιπασμένες λωρίδες βγήκε σχεδόν πενταπλάσιο σε βάρος χόρτο, απ' όσο βγήκε στη μη λιπασμένη λωρίδα. Απ' αυτό βγαίνει ότι οι δυνατότητες απόδοσης των όρεινων βοσκών μας πολλαπλασιάζονται μ' ένα απλούστατο τρόπο. Και να σκεφτή κανένας ότι το όλο θέμα δεν μελετήθηκε κατά βάθος και το πείραμα ήταν ένδεικτικό. Αυτό σημαίνει ότι υπάρχουν πολλά περιθώρια ανεκμετάλλευτα προς αυτήν την κατεύθυνση. Η αύξηση της δυνατότητας παραγωγής ζωοτροφής και μάλιστα αυτής της εκλεκτής ποιότητας είναι το κρίσιμο σημείο, απ' το οποίο περνάει η ανάπτυξη της κτηνοτροφίας στις όρεινες μας περιοχές. Η σύγχρονη τεχνολογία δέχεται ότι μαζί με τη λίπανση των λειβαδιών, πρέπει να φυτεύονται εκεί και ειδικά θαμνώδη δένδρα, τα οποία, από τη μιὰ μεριά με τη σκιά τους προστατεύουν την ανάπτυξη της χλόης, τους καλοκαιρινούς μήνες και από την άλλη δίνουν φύλλωμα, κατάλληλο και θρεπτικό για βοσκή ζώων, κατά τις εποχές που η χλόη σταματάει ν' αναπτύσσεται.

Λ...

Λαϊκός πολιτισμός και Παιδεία

Τοῦ κ. ΕΥΡ. ΣΟΥΡΛΑ

I

Ἕνας ὀργανισμὸς σχολικὸς χωρὶς καλλιέργειαν τῶν παραδόσεων τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς φυλῆς του, εἶναι ἕνα ἀχαλίνωτο φάντασμα, ποὺ περιπλανᾶται μακριὰ ἀπὸ τὸν εὐθὺν δρόμον εἰς τὸν ὁποῖον βαδίζει τὸ ἄτομον καὶ ὁ ὁποῖος δρόμος χαραχτήκε ἀπὸ τὴν Μοῖραν τὴν ἱστορικὴν τοῦ Ἔθνους του.

Κατὰ ταῦτα:

Ἡ λαϊκὴ ψυχὴ καὶ ὁ λαϊκὸς πολιτισμὸς γενικώτερα, καὶ ὁ λαὸς τῆς ὑπαίθρου ξεχωριστά, ἀποτελοῦν τὴν ζωογόνα δύναμιν τοῦ Ἔθνους, αἱ δὲ παραδόσεις τοῦ Ἔθνους ἀποτελοῦν, οὔτε πολὺ οὔτε λίγο, τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἔθνους.

Τὰ λείψανα ὁμῶς τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ διατρέχουν τὸν κίνδυνον τοῦ ἐξαφανισμοῦ — ὅπως παρατηρεῖ καὶ ἡ Γεωργία Σάνδη — ἐφόσον ὁ χωρικὸς ἀρχίζει νὰ ἐκπολιτίζεται καὶ συνεπῶς προβάλλει ὡς καθῆκον ἢ φροντίς ὄλων μας ὅπως τὰ περισώσομε ἀπὸ τὴν λησμονιά, ποὺ τὰ περιτριγυρίζει μὲ βήματα γοργά.

Εἶναι ἀνάγκη — παρατηρεῖ ἡ Γεωργία Σάνδη — νὰ ἀπερισωθοῦν μὲ ἐκάθε θυσίᾳ μερικὲς ἐκφάνσεις ἀπὸ τὸ μεγάλο αὐτὸ ποίημα τοῦ θαυμασμοῦ μὲ τὸ ὁποῖον ἀνετράφη ἡ ἀνθρωπότης ἐπὶ ὀλοκλήρους ἑκατονταετηρίδας.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ περιφρουρηθῇ καὶ νὰ περισυλλεγῇ τὸ μεγάλο αὐτὸ ποίημα, γύρω ἀπὸ τὸ ὁποῖο οἱ ἄνθρωποι τῆς ὑπαίθρου — οἱ χωρικοὶ μας — ἔχουν ἀπομείνει σήμερα σὰν οἱ τελευταῖοι βάρδοι του.

Ἐὰν — ἐπιλέγει ἡ Γεωργία Σάνδη — ἤθελον συλλεγῇ, ταξινομηθῇ, συγκριθῇ, καὶ μελετηθῇ ὅλοι οἱ Πατριδογνωστικοὶ καὶ Λαογνωστικοὶ θησαυροὶ τοῦ παρελθόντος, μαζὶ μὲ τοὺς θρύλους καὶ τὰ παρα-

δόσεις, θὰ ἔρριχναν τὰς πιὸ φωτεινὰς λαμπροφάνεις μέσα εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν ἐπιμέρους Ἔθνῶν.

Ἡ ἴδια ἡ Γεωργία Σάνδη ἠρεύνησε τὴν περιοχὴν τοῦ Μπερρὺ — ὅπου πέρασε τὰ παιδικὰ της χρόνια καὶ ὅπου ζυμώθηκε μὲ τοὺς θρύλους καὶ τὰς παραδόσεις — μέθελγητρον συναρπαστικόν, παρετήρησε ὁμῶς πῶς δὲν ἐπαρκεῖ δυστυχῶς ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ γιὰ νὰ ἐρευνήσῃ τις ὀλοκλήρου τὴν ὑπαίθρου χώραν τῆς Γαλλίας μὲ τοὺς θρύλους καὶ τὰς παραδόσεις της.

Καὶ ἀποτετινομένη πρὸς τοὺς θαυμαστὰς της προσθέτει τὰ κάτωθι ἐπιγραμματικά:

Ὅταν ἡ φύση τῆς Γενεθλίας Γῆς μας ἐγκλείει ἄπειρες ὀμορφιάς γιὰ νὰ τὰς μὴν τεύσομε καὶ γιὰ νὰ τὰς θαυμάσομε καθῶς καὶ σωρεῖαν ἀπὸ ἄλλα θεληματικὰ ὀράματα Πατριδογνωστικά, σὰς ἐρωτῶ ὄλους σας:

Ποῦ θὰ ὑπάρξει ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει χρόνος ὥστε νὰ ἀσχοληθῇ τις μὲ ταπεινὰς σκέψεις;

Ποῦ θὰ ὑπάρξουν εὐκαιρίες ὥστε νὰ γεννηθοῦν εἰς τὴν ψυχὴν μας αἰσθήματα μίσους;

II

Καὶ γεννᾶται ἤδη τὸ ἐρώτημα:

Τὶ μέτρα ἐνδείκνυται νὰ ληφθοῦν ἀπὸ Πατριδογνωστικῆς πλευρᾶς, σχετικὰ μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Παιδείας μας διὰ τὴν διατήρησιν καὶ ἀνύψωσιν τῆς λαϊκότητος, ὡς πηγαίας δυνάμεως, πρὸς ἀνανέωσιν τῆς Ἐθνικῆς μας Ζωῆς;

Κατὰ τὰς ἀπόψεις τῆς ταπεινότητός μας ἴσως τὰ κάτωθι:

1) Ἡ μόρφωσις τῶν δασκάλων εἰς Παιδαγωγικὰς Ἀκαδημίας μας νὰ γίνεταί μὲ τὴν ἀπώτερη βαθύτερη προπτυχίαν, πῶς αὐτοὶ εἰς τὴν διδασκαλίαν τους ἰερουργία ἔχουν ὡς ἀπώτερη ἀποστολὴ τὴν διατήρησιν καὶ ἀνύψωσιν τῆς λαϊκῆς ψυχῆς.

2) Καθιέρωση θερινῶν Κωτῆρ — καὶ τὰ εκπαιδευτικὰ περιφέρειαι — γιὰ τὴν ἐπίμρφωση τῶν δασκάλων μας στὴν λαογνωση.

3) Ἰδρυσις ἀνωτέρων λαϊκῶν ἐπιμορφωτικῶν Σχολείων — κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῶν Σκανδιναυϊκῶν Χωρῶν.

4) Συγκρότησις κατὰ περιφέρειαι ἐδρῶν τῶν ἐπιθεωρητῶν τῆς λαϊκῆς ἐκπαιδευσεως ὁμάδων διδασκαλικῶν γιὰ μελέτες ἔρευνες λαογνωστικὰς καὶ γενικὰ γιὰ ἔρευνες γύρω ἀπὸ τὸν λαϊκὸν πολιτισμὸν τῆς ἑκασταχοῦ Στενώτερης Πατριδος.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν μελετῶν θὰ συζητοῦνται σὲ Συνέδρια τοπικὰ καὶ θὰ λογήν τοῦ ὕλικου — γιὰ τὴν σύμπραξιν ὁμάδων διδασκαλικῶν πρὸς καταρτιζίδεται εὐκαιρία — ὕστερα ἀπὸ τὴν συλλογὴν (ἐν σχεδίῳ) Πατριδογνωστικῶν Ἀναγνωστικῶν, τὰ ὁποῖα θὰ ἀποτελοῦν ἀντικείμενον Κριτικῆς σὲ προσεχῆ συνέδρια καὶ ἐν συνεχείᾳ, ἀντικείμενον πειραματισμοῦ μὲ τὰ παιδιὰ, πρὶν ἢ κατόπιν ἐγκρίσεως καὶ ἐκ μέρους τῆς ἀρμοδίας κεντρικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου, ἀποτελέσουν τὰ ἐγκεκριμένα κατὰ περιφέρειαι Πατριδογνωστικὰ Ἀναγνωστικὰ.

5) Ἰδρυσις Πατριδογνωστικῶν Μουσείων κατὰ περιφέρειαι καὶ ὀργάνωσις τούτων κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῶν Χαϊμάτσουσιεν τῆς Βιέννης.

6) Τὰ Ἀρχοντικὰ καὶ τὰ ἱστορικὰ σπιτια κάθε χωριοῦ ἢ τῶν πρωτευουσῶν τῆς Ἐπαρχίας καὶ τῶν Νομῶν νὰ ἀνακηρυχθοῦν σέ:

Ἱστορικὰ διατηρητέα Μνημεῖα καὶ νὰ περιλαμβάνουν:

α) Ἀγιογραφικὰς Συλλογὰς.

β) Λαϊκῆς τέχνης δείγματα.

γ) Εὐλογητικῆς τέχνης δείγματα.

δ) Ἀρχεῖον Λαογνωστικῶν πῆς ἑκασταχοῦ Ἐπαρχίας.

7) Μετονομασία τοῦ Δημοτικῶν Σχολείου — ποὺ θυμίζει περίοδον Βαυβαρικὴν — εἰς Λαϊκὸν Σχολεῖον.

8) Ἡ σφραγὶς κάθε Λαϊκοῦ Σχολείου νὰ φέρει τὰ τοπικὰ σύμβολα.

9) Σταυροφορία κατὰ τῆς ἀγραμματοσύνης. Οὐδεὶς ἀγράμματος στὸ χωριό.

10) Νυκτερινὰ Κωτῆρ γιὰ Γυναῖκες, κορίτσια, καὶ ἄνδρες τοῦ χωριοῦ.

11) Ἀναγένωσις καὶ διατήρησις τῶν λαϊκῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων ποὺ σβύνουν καὶ ξεθωριάζουν στὴν ψυχὴν τῆς νεολαίας.

Πρὸς τοῦτο δὲ ἐνδείκνυται:

Ὀργάνωσις διὰ συνεργασίας Κράτους, Δήμων καὶ Σχολείων λαϊκῶν ἑορτῶν, πρὸς ἔξαρσιν τοῦ λαϊκοῦ πολιτισμοῦ.

Καὶ γιὰ νὰ δλοκληρώσομεν:

Ὁ λαϊκὸς πολιτισμὸς καὶ αἱ λαϊκαὶ παραδόσεις ὡς βάσις καὶ ἀφόρμησις μορφωτικοῦ Προγράμματος γιὰ τὴν ἐποικοδόμησιν ἐθνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ Ἐθνικῆς Ἀγωγῆς.

III

Ἐτελειώσαμε... χωρὶς βέβαια νὰ τελειώσομε, ἐὰν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὅτι εἶναι ἀτελείωτες αἱ ὑποδείξεις γύρω ἀπὸ τὰ μέτρα ποὺ πρέπει νὰ ληφθοῦν γιὰ τὴν ἀνύψωσιν τῆς λαϊκότητος ὡς πηγαίας δυνάμεως πρὸς ἀναγένωσιν τῆς Ἐθνικῆς μας Ζωῆς.

Ἀνεγράψαμε μονάχα τὰ βασικώτερα — ἀπὸ πληθὺν παρομοίων:

Πάντως:

Πέραν τῶν ὡς ἄνω ὑποτυπωδῶν μέσων γύρω ἀπὸ τὴν ὀργάνωσιν:

Τῆς Πατριδογνωστικῆς πλευρᾶς τῆς Μορφώσεως, πρέπει νὰ ἔχομεν ὑπ' ὄψει σχετικὰ μὲ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Παιδείας μας ὅτι:

Ἡ πνευματικὴ κρίση ποὺ περνᾶμε θὰ μποροῦσε νὰ ὑπερπηδηθῆ μονάχα μὲ τὴν ἀντίδραση κατὰ τοῦ ὕλισμοῦ καὶ τοῦ θετικισμοῦ.

Ἡ φιλοσοφία τῶν ἀξιῶν ἀποτελεῖ τὴν μοναδικὴν ἀντίδραση ἔναντι τῶν ὡς ἄνω ρευμάτων.

Συνεπῶς:

Μονάχα μὲ τὴν βοήθειαν τῆς φιλοσοφίας τῶν Ἀξιῶν τῆς Ζωῆς νὰ μᾶς ἐξασφαλίσει τὸ καινούργιο μορφωτικὸ ἰδεῶδες, τὴν καινούργια ἀντίληψη τῆς Ἀγωγῆς καὶ γενικὰ τὰς ἀπαραίτητες νύξεις σχετικά μὲ τὴν σημερινὴ μεταπολεμικὴ ὀργάνωση τῆς Παιδείας μας.

Ἡ γλάστρα

ΒΑΣΙΛΗ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ

Ὁ Βασίλης Βασιλικὸς εἶναι ἀνάμφισβήτητα, ἓνα μεγάλο ταλέντο τῆς σύγχρονης πεζογραφίας μας. Ἐμφανίστηκε στὰ νεοελληνικὰ γράμματα, σὰν ἓνας ἐπαναστατημένος νέος, ἀππροσάρμοστος, ἀσυμβίβαστος ποὺ πνίγεται καὶ ἀγανακτεῖ μέσα στὸ ἀδιέξοδο τῆς μικροαστικῆς ρουτίνας καὶ τοῦ κρατικοῦ ἐξαναγκασμοῦ. Ὁ λόγος του ἔχει κάτι τὸ ἀνάλαφρο καὶ τὸ εὐχάριστο, ποὺ ἀφείλεται στὸ κέφι, στὸ χιούμορ, τὴν εἰρωνία, ἀλλὰ καὶ τὴν ποιητικὴ καὶ λυρική διάθεση τοῦ συγγραφέα. Παλαιότερα πῆρε καὶ τὸ βραβεῖο τῶν Δώδεκα. Ἔργα του: Ἡ διήγηση τοῦ Ἰάσονα (1953) Θύματα Εἰρήνης (1956) Τὸ φύλλο, τὸ πηγάδι, τὸ ἀγγέλιασμα (1961) Μυθολογία τῆς Ἀμερικῆς (1964). Οἱ φωτογραφίες (1964). Ἐκτὸς τῶν τειχῶν (1966) «Z» (1966. Τὸ κομμάτι ποὺ δημοσιεύουμε παρακάτω εἶναι ἀπὸ τὸ «Τὸ Φύλλο».

Ἦταν βράδι. Ἐνα ἀνέπαφο βράδι τοῦ Μάη. Κι' αὐτὸς εἶχε περάσει τὰ «σύνορα» κι' ἀνέβαινε τώρα βιαστικὸς τὴν Ἀποστόλου Παύλου. Ἡ μυρωδιὰ τῆς σαλκιμιᾶς ποὺ μοσκοδόλαγε στὸν αὐλόγυρο τῆς Ροτόντας τὸν χτύπησε ἔντονα στὰ ρουθούνια. Σταμάτησε γιὰ ἓνα λεπτὸ κι' ἀνάσανε βαθιὰ ἀπληστα, σὰ νᾶθελε νὰ χωρέσει μέσα του ὅλη τὴν δροσεράδα τοῦ βραδιοῦ, ὅλη τὴν γλύκα τῆς ἀναιξίης. Πρῶτη φορά, ὕστερα ἀπὸ τόσες βδομάδες ἀσφυξίας, ἔνιωθε τὶς αἰσθήσεις του νὰ ὑπάρχουν. Σήκωσε τὸ κεφάλι του ψηλὰ καὶ κοίταξε τὸν μιναρὲ ποὺ ἡ κορφή του γοργαλοῦσε τ' ἀστέρια.

Ὅ,τι ξυπνοῦσε κείνη τὴν ὥρα καὶ ἡ Πάνω Γειτονιά. Οἱ κοπέλλες σεργιανοῦσαν ἀγκαλιὰ σμένες, τραγουδοῦσαν. Τ' ἀγόρια ἀπὸ πίσω τὶς πείραζαν. Εἶδε τὸ καφενεῖο κατάμεστο. Τὰ πιτσιρίκια γυνηγιόνταν σὲ συμμορίες. Πηδοῦσαν μάντρες, κλέβαν βερούκοκα καὶ δαμάσκηνα. Τὰ τσαγκαράδικα καὶ τὰ μπακάλικα τῆς μέρας εἶχαν μεταμορφωθεῖ σὲ πρόχειρα ταβερνάκια ὅπου τὰ κουτσόπιναν οἱ γειτόνοι.

Ἐκεῖ ποὺ ἡ Ἀποστόλου Παύλου συναντιέται μὲ τὴν Ἀγίου Δημητρίου ἔκοψε δεξιά. Τραβοῦσε γραμμὴ γιὰ τὸ σπίτι της: ὁδὸς Ἰερισσοῦ 17. Ἐνα λεωφορεῖο τῆς γραμμῆς, πᾶμφωτο, τὸν θύμιασε μὲ πετρέλαιο. Κινιό-

ταν σύρριζα μὲ τὶς γραμμὲς τῶν σπιτιῶν ποὺ τὸν ἄγγιζαν μὲ τὶς γλάστρες τῶν παραθυριῶν τους. Πῆρε ἓνα ἄλλο καλντερίμι πρὸς τὰ πάνω. Δὲν ἦταν εὐκόλο μὲς τὸ σκοτάδι, τόσο ἀραιοφυτεμένο μὲ φῶτα, νὰ βρεῖ τὸ σπίτι της Ταμπέλες δὲν ὑπῆρχαν στὰ σοκάκια. Καὶ ὅσες δὲν εἶχαν ξηλωθεῖ, τὰ γράμματά τους, εἶχαν ξεθωριάσει. Βρέθηκε πάλι διπλὰ χαμένος μέσα σὲ αὐτὸ τὸν λαβύρινθο. «Ἀριάνδη». Ξαναθυμήθηκε τ' ὄνομα ποὺ τῆς ἔδωσε παλιά.

Εἶχε πάρει λάθος πορεία. Τὸ ἀνακάλυψε ὅταν βρέθηκε μπροστὰ στὸ Τουρκικὸ Προξενεῖο κι' οἱ χωροφύλακες τὸν κοιτάζαν καχύποπτα. Κατέβηκε γρήγορα-γρήγορα στὴν Ἀγίου Δημητρίου ποὺ χωρίζει τὴν Πάνω Πόλη στὰ δύο, κι' ἔχει μερικὲς βιτρίνες καὶ δυὸ κινηματογράφους. Σ' ἓναν ἀπ' αὐτοὺς στάθηκε τώρα γιὰ νὰ δεῖ πῶς θὰ συνέχιζε. Ἐριξε μιὰ βιαστικὴ ματιὰ στὶς φωτογραφίες Παίζαν δυὸ ἔργα ὅπως πάντα στὸ τέλος τῆς σαιζόν. Ἀναγγέλονταν σὲ λίγες μέρες ἡ ἔναρξη τῆς ταρατσας. Τὸ καλοκαίρι ἔφτανε. «Κι' ἡ ἀνοιξη πέρασε χωρὶς νὰ τὴ καταλάβω» συλλογίστηκε πικραμένος.

Αὐτὴ ἡ λιγοστὴ στάση του μπροστὰ στὸν συνοικιακὸ κινηματογράφο ἦταν ἡ τελευταία ἀνάμνηση ποὺ κράτησε ἀπὸ τὸ φῶς γιατί, ἀμέσως μετὰ, στρίβοντας ἀριστερά, χώθηκε

καὶ χάθηκε μέσα στὶς ροῦγες. Γύριζε δεξιὰ κι' ἀριστερά, μύριζε τὸ μέρος σὰν χαμένος σκύλος. Πολλὲς φορές εἶναι ἀλήθεια πὼς γελάστηκε, νόμισε πὼς εἶχε βρεῖ τὸ σπιτικό της, μὰ γρήγορα συνέρχονταν ἀπὸ τὰ παγιδέματα τῆς νύχτας.

Γυρνοῦσε σὰν τοὺς ψαράδες ποὺ ψάχνουν νὰ βροῦνε τὴν σπηλιὰ ὅπου εἶδανε κάποτε νὰ μπαίνει ἓνα λαχταριστὸ ψάρι. Μὲ τὰ βράχια τοῦ βυθοῦ μοιάζουνε τόσο μεταξὺ τους.

Ὡσπου σὲ μιὰ στιγμή, ξαφνικά, ὅπως ἄλλοτε εἶχε δεῖ αὐτὴ τὴν ἴδια μπροστά του, πρόβαλλε τώρα ἡ βαριὰ σιδερένια πόρτα τῆς αὐλῆς Κοίταξε τὸν ἀριθμὸ γιὰ νὰ συγουρευτεῖ. 17. Κι ἡ καρδιὰ του χτύπησε δυνατὰ σὰν νὰ τσίμπισε στὸ ἀγκίστρι τῆς ἓνα μεγάλο ψάρι.

Δὲν εἶχε ἔρθει ὡς ἐδῶ ἀπὸ περιέργεια οὔτε ἀπὸ νοσταλγία. Ἀντίθετα ξεκίνησε μ' ἓνα συγκεκριμένο σκοπὸ. Εἶχε συλλάβει ἓνα παράτολμο σχέδιο, μιὰ πειρατεία. Καὶ περίμενε ὥσπου νὰ νυχτώσει γιὰ νὰ καλυφτῆ νὰ μπεῖ μὲς τὸν κῆπο τῆς καὶ νὰ κλέψει τὴν γλάστρα μὲ τὸ φύλλο.

Κοίταξε τὸν δρόμο ποὺ τὸν ἔκλεινε ἓνα σπίτι. Δὲν εἶχε ἔξοδο ἀπὸ ἐκεῖ. Ἐρημεία. Πλησίασε. Μέσα ἀπὸ τὰ κάγκελα τῆς ἐξώπορτας ἔβλεπε τὸ σπίτι τῆς μὲ τὸ πορτοκαλλί φῶς στὸ παραθύρι. Μιὰ σκιά πέρασε πίσω ἀπὸ τὴν κουρτίνα. Τοῦ φάνηκε πὼς ἦταν ἡ σκιά τῆς. Τότε ὁμως, τὴν τελευταί αστιγμὴ δείλιασε. Τὶ θὰ γινόταν ἂν, τὴ ὥρα ποὺ βρισκόταν μὲς τὴν αὐλή, ἔμπαινε κάποιος ἢ ἔβγαινε ἀπὸ τὸ σπίτι. Ὁ ἀδελφός τῆς, ὁ πατέρας τῆς; Θὰ τὸν ἐξευτέλιζαν. Θὰ τὸν λέγανε κλεφτοκοτά, ἀλήτη. Ἐκείνη θ' ἄβγαινε, θὰ τὸν ἀναγνώριζε, θ' ἄλεγε πὼς κάποτε τὴν εἶχε πάρει ἀπὸ πίσω. Μὰ πρέπει. εἶπε μέσα του γιὰ νὰ πάρει κουράγιο. Ἦταν πρόστυχο αὐτὸ ποὺ ἔκανε. «Μὰ πρέπει, πρέπει...» ἔλεγε μέσα του. Κάτι βήματα ἀκούστηκαν στὸν δρόμο. Σβῆσανε. Πρέπει νὰ ζήσουμε εἶπε στὸ τέλος. Κι' ὅσο καθυστεροῦσε τόσο τὸ χειρότερο. Ἦ γειτονιὰ εἶχε πολλὰ μάτια.

Μὲ τὸ χέρι τράβηξε ἀπ' ὁμέσα τὸν σύρτη κι' ἔπειτα ἔσπρωξε. Ἦ βαριὰ σιδερένια πόρτα ὑποχώρησε χωρὶς νὰ τρίξει. Δυὸ γάτοι τινάχτηκαν ἀπὸ τὸ σκοτάδι καὶ πήδηξαν σβέλτα πάνω στὸν τεῖχο. Μὲ τὶς γυάλινες

χάντρες τοὺς τὸν κοιτοῦσαν.

Προχώρησε πάνω στὶς μύτες τῶν ποδιῶν, σκυφτά. Ἦ αὐλὴ εἶχε ἓνα μικρὸ μπαξέ, δυὸ δέντρα, μιὰ βρύση, κάτι σίδερα. ἓνα λάστιχο κουλουριασμένο στὸ χῶμα. Πῆγε κι ἄλλο. Ἐφτασε σχεδὸν κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο μὲ τὸ πορτοκαλλί φῶς. Ἀπὸ μέσα ἐρχόταν κάτι θολές ὁμιλίες. Μὲ τὰ χέρια του ἄρχισε νὰ ψάχνει μὲς τὶς γλάστρες, Ἦταν πάρα πολλὲς Συλλογὴ ὀλόκληρη. Μάλλον θὰ τὶς πουλοῦσαν Σὲ μιὰ γωνιὰ ξεμοναχιασμένο, βρήκε ἐπιτέλους τὸ φύλλο ποὺ γύρευε. Τοῦ φάνηκε τώρα πιὸ μεγάλο. Τὸ θυμόταν ν' ἄχει τὸ σχῆμα ἑνὸς αὐγοῦ. Τώρα στρογγύλεψε σὰν τὸ φεγγάρι. Προσεχτικά, μὴ κάνει θόρυβο, σήκωσε τὴ γλάστρα ἀπὸ τὸ χῶμα καὶ τὴν βόλεψε μέσα στὰ χέρια του. Ἦταν βαριὰ καὶ ὄλο ὑγρασία. Μὲ τὰ χεῖλια του ἀκράγγιξε τὸ χλωμὸ δέρμα τοῦ φύλλου. Ἦστιγμαία αὐτὴ ἐποφῆ τὸν γέμισε εὐτυχία. Δὲν ἦταν ἄδειος τώρα. Εἶχε ἓνα βάρος γλυκὸ πάνω στὸ στήθος του ποὺ γαλύνεψε τὴν καρδιά του.

Βγῆκε πάνω στὰ νύχια τῶν ποδιῶν. Εὐτυχῶς κανεὶς δὲν τὸν ἀντελήφθηκε. Γύρισε καὶ κοίταξε γιὰ τελευταία φορὰ τὸ παράθυρο μὲτὸ πορτοκαλλί φῶς, μ' εὐγνωμοσύνη. Οἱ γάτες τὸν κοιτοῦσαν μὲ τὶς γυάλινες χάντρες τοὺς πάνω ἀπὸ τὸ τειχάκι. Μὰ δὲν μπόρεσε νὰ κλείσει τὴν σιδερένια πόρτα πίσω του.

Δὲν γύρισε ἀμέσως στὸ σπίτι του. Οἱ δικοί του, ἂν τὸν βλέπαν νὰ μπαίνει μὲ τὴν γλάστρα, θὰ παραξενεύονταν πολὺ. Διαφορετικὰ θὰ ἀντιδρούσαν ἂν τοὺς ἔφερνε πρὸ τετελεσμένου γεγονότος. Γι' αὐτὸ καὶ θὰ περίμενε πρῶτα νὰ πάει ἡ ὥρα δώδεκα ὥστε νὰ ἔχουν κοιμηθεῖ, ὅταν θὰ ἔμπαινε κι' αὐτὸς μὲς τὸ σπίτι μὲ τὸ λάφυρό του.

Ἐκρυψε τὸ φύλλο σὲ μιὰ σκιερὴ γωνιὰ, κάτω, στὸ ἐκκλησάκι ποὺ βρισκόταν μπροστὰ στὴν εἴσοδο τῆς πολυκατοικίας, μισοβουλιαγμένο στὸ χῶμα. Ἐκεῖ δὲν ὑπῆρχε φόβος νὰ τὸ δεῖ κανεὶς. Ἦταν ἀπόλυτα ἀσφαλισμένο, ὅπως κάτω ἀπὸ μιὰ καταπακτὴ. Καὶ λευτερωμένος μετὰ χύθηκε μ' ἓνα αἶσθημα θριάμβου στοὺς κεντρικοὺς δρόμους τῆς πόλης.

Περπατοῦσε κεφάτος, ἀπερίσπαστος, λαφρὺς, φτερωμένος. Κατέβηκε τὴν Ἐγνατία ὁδὸ ἀπὸ τὸ δεξιὸ πεζοδρόμιο. Ἐνα μόνο φαρ

μακείο διανυκτέρευε και δυο ταβέρνες. Τα περιπτερα σφαλνούσαν ένα ένα. Δυο διαφημήσεις απέναντι κόντεψαν να τον μαχαιρώσουν. Τα Γραφεία Κηδειών, κάτασπρα κι' αυτά ξαγρυπνούσαν. Πέρασε την πλατεία 'Αγίας Σοφίας. 'Ο ΑΧΙΛΕΑΣ για μιὰ στιγμή τον σκανδάλισε με τα γλυκά του. Μὰ δὲν ἤθελε νὰ μπεῖ στὰ χνώτα τῶν ἀνθρώπων. Μόνος του ἦταν πιὸ ὀλοκληρωτικὰ δοσμένος στὴ χαρὰ του. 'Η σκέψη του κάθε τόσο γυρνούσε στὴν σκιερὴ ἐκείνη γωνιὰ ὅπου εἶχε κρύψει τὴν γλάστρα καὶ ζεσταινόταν σὰν ν' ἄπλωνε τὰ χέρια του μπροστὰ σ' ἐνα κόκκινο μαγκάλι. Πέρασε τὶς συμπληγάδες πέτρες τοῦ Φλόκα καὶ τῆς 'Αστόρια Α! Καὶ κόβοντας ἀριστερὰ στὴν Μητροπόλεως κι' ἔπειτα πάλι δεξιὰ, βρέθηκε στὴν παραλία.

'Εκεῖ στὴν ἐρημιὰ, ὅτι ζητοῦσε. 'Η θάλασσα ἀπλωνόταν μπροστὰ του αἰνηγματικὴ, ἀπρόσωπη, μουγγή, πηγμένη στὸ σκοτάδι. Οἱ ρίζες τῆς νύχτας, βουτηγμένες μέσα τῆς τῆ βύζαιναν σιωπηλά. Προχωροῦσε ἀργὰ στὴν ὄχθη τῆς προκυμαίας, γιὰ νὰ περάσει ἢ ὦρα, νὰ φτάσει δώδεκα. Χωρὶς νὰ τὸ καταλάβει ἔφτασε στὸν Λευκὸ Πύργο. Προσπέρασε τὸ Θέατρο ἀπὸ τὴν κάτω μεριά, τὴν Ηλεκτρικὴ 'Εταιρία ποὺ δούλευε, μπερδεύτηκε μέσα στὰ πλοκάμια. Τώρα ἦταν μακριὰ ἀπὸ τὴ βουή καὶ τὰ φῶτα τῆς πολιτείας, μόνος του, ἀντιμέτωπος με τὴ διπλὴ ἀβυσσο τῆς θάλασσας καὶ τῆς νύχτας. Τότε, καθὼς ἦταν σίγουρος πὼς δὲν τὸν ἔβλεπε καὶ δὲν τὸν ἄκουγε κανεὶς, ἔσκυψε πάνω ἀπὸ ἕνα βράχο καὶ ἐμπιστεύτηκε στὴν κόχη τῆς θάλασσας, τὸ πιὸ ἀκριβὸ μυστικὸ τῆς καρδιάς του. Ἦταν χαρούμενος τῆς εἶπε, γιὰτὶ ἀπόψε ἔκλεψε ἀπὸ τὴν αὐλὴ τῆς Αριάδνης τὴν γλάστρα με τὸ φύλλο ποὺ κρατοῦσε ἕνα ἀπόγευμα στὴν ἀγγαλιὰ της. Τὸ μικρὸ κύμα ποὺ τὸ ἄκουσε γύρισε πίσω κι' ἄπλωσε τὸν κύκλο του στὴν ἀπεραντωσύνη.

Σφύριζε τώρα πιὸ ξαλαφρωμένος, ποὺ εἶχε κάνει τὴν νύχτα καὶ τὴ θάλασσα συνενόχους στὴν κλοπὴ του. Πέρνοῦσε μπροστὰ ἀπὸ τὴν 'Εταιρία τῶν Μακεδονικῶν Σπουδῶν, ὅταν σκόνταψε πάνω σὲ δυὸ συμφοιτητὲς του. Ἀναθεμάτισε τὴν ὦρα καὶ τὴν στιγμή ποὺ τοὺς βρῆκε. Μίλησαν. Τοὺς εἶπε πὼς ἦταν πολὺ διασπικὸς. Τὸν ρώτησαν ἂν διάβαζε γιὰ τὶς ἐξετάσεις. Εἶπε πὼς διάβαζε μὰ ὄχι πὰ

ρα πολὺ. Τὸν ρώτησαν ἂν ἔκανε αἴτηση. Εἶπε πὼς δὲν ἔκανε ἀκόμα. Μὰ ποὺ ζοῦσε λοιπὸν; Αὔριο ἦταν ἡ τελευταία προθεσία. Τοῦ εἶπαν πὼς τούτῃ τὴ στιγμή ποὺ βολτάριζαν κάναν ἐρωτήσεις ὁ ἕνας στὸν ἄλλο σφιγομετρώντας τὶς γνώσεις τους. Διαφωνοῦσαν ὁμῶς γιὰ τὶς ἐπιπολαιόριζες καὶ θέλαν τὴ δικὴ του γνώμη. Τοὺς εἶπε πὼς ἦταν πολὺ διασπικὸς καὶ ἔφυγε. 'Η διάθεσή του με τὴ συνάντηση αὐτὴ κατέβηκε. Οἱ ἄνθρωποι δὲν πετυχαίνουν παρὰ νὰ σὲ τρομοκρατοῦν. Κοίταξε τὸ ρολόι του. Εἶχε πάει δώδεκα παρὰ τέταρτο. Τράβηξε γιὰ τὸ σπίτι.

Στὴ σκιερὴ γωνιὰ ἦτς ἐκκλησιᾶς ὅπου τὸ ἄφησε, τὸ φύλλο τὸν περίμενε. Τὸ εἶδε ἀπὸ μακριὰ ποὺ φωσφόριζε, σὰν μιὰ πράσινη μεγάλη πυγολαμπίδα.

'Ακόμα κι' ἡ πόρτα τῆς πολυκατοικίας ἀντιστέκονταν, λὲς καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἀφίσει νὰ περάσει μέσα της, κάτι τὸ ξένο, τὸ παράταιρο, τὸ ἐχθρικό. Τὰ χέρια του τρέμαν νευρικά. Τὶ θὰ γινόταν ἂν γυρνοῦσε κατένας ἔνοικος καὶ τὸν ἔβλεπε; Θὰ τὸ σχολίαζε Θὰ γινόταν σούσουρο. Βλέπεις, γύρισε κι' εἶπε στὸ φύλλο του ποὺ ἀκίνητοῦσε ἤρεμο πλάι στὸ γόνατό του, βλέπεις τὶ τραβῶ γιὰ νὰ σὲ θέλω κοντάμου. Τέλος οἱ γωνίες τοῦ κλειδιοῦ συμπέσανε με τὶς ἐγκοπὲς τῆς κλειδαρότρυπας κι' ἡ τζαμόποτρα ὑποχώρησε. Πέρασε μέσα ὀλόκληρος με τὸ ἀπόκτημά του. Προτίμησε ὁμῶς νὰ μὴ μεταχειριστεῖ τὸ ἀσανσέρ γιὰ ν' ἀνεβεῖ στὸν ἕκτο ὄροφο, ἀπὸ φόβο μήπως ὁ θόρυβος τῆς μηχανῆς τὸν προδόσει. Καὶ χωρὶς ν' ἀνάψει φῶς ἤξερε ἀρκετὰ καλὰ τὰ σκαλοπάτια ἄρχισε ν' ἀνεβαίνει τὴν στριφυγυριστὴ σκάλα.

'Απὸ τὸ ἰσόγειο διαμέρισμα τοῦ Καλφῶγλου ξέφευγε ἕνα ροχαλητό. «Ζωέμπορος» γράφει στὴν εἴσοδο, ἐξήγησε στὸ φύλλο του ψυθιριστὰ μὰ στὴν πραγματικότητά εἶναι χασάπης. Ἔχει τρεῖς κόρες γιὰ παντρεῖα βλέπεις. Θᾶταν περίπου στὰ μισὰ τοῦ πρώτου, ὅταν ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ ὑπόγειο μιὰ πόρτα ν' ἀνοίγοκλείνει κι' ἔπειτα μιὰ ἀντρικιὰ περπατησιὰ νὰ τραβάει γιὰ τὴν ἐξοδο. «Πελάτης» μουρμούρισε στὸ αὐτὶ τοῦ φύλλου. Ἦ Τούλα καὶ ἡ Μαίρη ἐργάζονται τὶς νύχτες καὶ πέρνουν πενήντα δραχ. τὴν ἐπίσκεψη ἐκὼ ὁ κ. Ἀναγνωσταρὰς ποὺ ἐργάζεται τὴν μέρα παίρνει διακόσες πενήντα δραχμὲς τὴν

επίσκεψη. Είναι ψυχίατρος. Μιά ειδικότητα που έχει πέραση στην εποχή μας. Ήταν τώρα στο πρώτο πάτωμα. Σκοτάδι και σιωπή. Πόρτες τυφλές. Μὲ τ' ἀντιφέγγισμα που ἐρχόταν ἀπὸ ἔξω φαινόταν δυὸ ἄδειες μπουκάλια γάλα μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ Λαδόπουλου. Κι ἄυτὸς κοιμᾶται, εἶπε στὸ φύλλο του. Ἔχει ὑφάσματα. Νεόπλουτος. Καὶ ἡ γυναῖκα του περιμένει τὸ δεύτερο παιδί της. Ἡ ἴδια σιωπή τὸ ἴδιο σκοτάδι ἦταν καὶ στὸ δεύτερο. Ἐδῶ μένουν ἡ κυρὰ Μαλδίνα, ἡ μαμή, κι' ἀπέναντι οἱ Σουσαμίτιδες. Ὁ κύριος εἶναι μασόνος ὑψηλοῦ βαθμοῦ. Ἐκ τῆς τέφρας ἀναγεννᾶται. Στὸ τρίτο πάτωμα ὑπῆρχε φῶς πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ πολιτευτῆ κ. Ἀντωνάκη. Παίζουν χαρτιά. Κουμκάν ἢ κανάστα. Καζίνο τὸχουν κάνει τὸ σπιτικό τους. Ὡσπου νᾶρθουν πάλι οἱ ἄλλες ἐκλογές. Εἴμαστε στὰ μισά. Ἐδῶ κοιμᾶται ὁ κ. Πλυτάς, ἀνώτατος δημόσιος λειτουργός. Φοράει πένθος στὸ μανίκι γιατί ἔχασε τὴν γυναῖκα του πάνω στὴ δεκατητρίτη ἔκτρωση. Ἔχει κι' ενα σκύλο πάνω στὴν ταρατσα γιατί εἶναι μανιώδης κυνηγός. Μιλοῦσε στὸ φύλλο του, ἤθελε νὰ τὸ κατατοπίσει γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς πολυκατοικίας ὅπου ἔμελλε νὰ ζήσει κι' αὐτὸ. Μὰ εἶχε ἀρχίσει νὲ κουράζεται. Ἡ γλάστρα, ὅσο ἀνέβαινε, γινόταν ὄλο καὶ πιὸ βαριά, ὄλο καὶ πιὸ ἀσήκωτη. Θυμήθηκε ἕνα ἔργο που εἶδε μικρὸς στὴν Κατοχή, λεγόταν ὁ Σιδερένιος Θησαυρός, ἢ κάτι τέτοιο, κι' ὁ θησαυρός, μιὰ πολύτιμη πέτρα που τὴν εἶχε κλέψει ὁ ἥρωας, βάραινε ὄλο καὶ πιὸ πολὺ στὸ μάκρος τῆς πορείας, δὲν μεγάλωνε, μόνο ἐξαντλιόταν σιγὰ-σιγὰ ἐκεῖνος που τὴν κουβαλοῦσε, ὥσπου στὸ τέλος γονάτισε κι' ἡ πέτρα τὸν πλάκωσε κι' ἔγινε μὲς τὴν ἔρημο ἢ ταφόπετρά του. «Κουράγιου καὶ φτάνουμε» εἶπε στὸ φύλλο του. Φάγαμε τὰ δυὸ τρίτα. Στὸ τέταρτο πάτωμα τὸ σκοτάδι ἦταν ἀπόλυτο. Ἄφησε κάτω τὴ γλάστρα γιὰ νὰ ξεκουραστεῖ. Ἐδῶ μένουν οἱ Ἑρμεναῖοι, που ἔχουν βάλει γυάλινο μάτι στὴν πόρτα οἱ Ποπολιάν, τοῦ ἐξήγησε. Εἶναι οἱ μόνοι τους. Ἀπὸ τὰ πολλὰ που πάθανε ὑποπτεύονται τὸ κάθε τι. Μὰ εἶναι χρυσοὶ ἄνθρωποι. Κι' ὅσο δὲν γίνεται περιποιητικοί. Οἱ μόνοι που συμπαθῶ σὲ τοῦτο τὸ σπίτι. Ἴσως ἐπειδὴ εἶναι κι' αὐτοὶ ἐξόριστοι ὅπως ἐγώ. Στὸ πλάι τους, στὸ 12 μένει ὁ Καρμιρισ-

Τὰ χωριὰ τοῦ Σαρανταπόρου

Τοῦ κ. Σ. ΑΝΑΙΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ χωριὰ που θὰ ὀνομάσωμεν ποιὸ κάτω τὰ ἐμβόσματα καὶ τὸ πηγαινε — ἔλα στὴ Ρουμανία ἦταν ἀσταμάτητα. Τὰ χωριὰ αὐτὰ εἶναι ἡ Πουρνιά, Γανγαδιό, Μόλιστα, Μοναστήρι, Ἡλιορράχη (Κουτσούφλιανη), Ἐξοχή της. Εἶναι Θεολόγος-Γυμνασιάρχης τὸ ἐπάγγελμα καὶ φανατικὸς κατηχητικὸς. Κέρβερὸς στὸ Γυμνάσιο καὶ ὁ πρόεδρος τῆς πολυκατοικίας. Ὅταν ἐκεῖνη τὴ στιγμή που ξεκουράζονταν ἄκουσε τὸ ἀσανσέρ ν' ἀνεβαίνει. Σάστισε θὰ τὸν πιάναν. Μπορεῖ μάλιστα νὰ σταματοῦσε καὶ στὸ τέταρτο, νᾶταν ὁ ἴδιος ὁ Γυμνασιάρχης. Παρακολουθοῦσε μὲ ἀγωνία τὴν ἀνοδο. Ὅσο περνοῦσε τὰ πατώματα καὶ δὲν στεκόταν πουθενά, ἡ καρδιά του ἔσφιγγε, πηγαινε νὰ σπάσει. Στάθηκε πάλι τυχερὸς που δὲν σταμάτησε στὸ τέταρτο, ἀλλὰ ρίχνοντας τὸ φῶς του γιὰ μιὰ στιγμή ἀπὸ τὸ δικτυωτὸ παραθυράκι συνέχισε πρὸς τὰ πάνω. Ἄκουσε μιὰ πόρτα που ἄνοιξε κι' ἔκλεισε στὸ δῶμα. Ἐνα κλειδί που ἔτριξε. Κι' ἔπειτα πάλι ἠσύχασαν ὄλα μὲς τὸν σκοτεινὸ φάρυγγα τοῦ πέτρινου θηρίου. Πῆρε τὴ γλάστρα του, τὰ πόδια του τρέμαν ἑλαφρά. Στὸ πέμπτο πάτωμα, ἡ Λέσχη τῶν Σιδηροδρομικῶν ἦταν ἄδεια κι' ἔρημη τούτη τὴν ὥρα τῆς νύχτας. Φτάσαμε ψιθύρισε στὸ φύλλο του. Ὁ γείτονας μας εἶναι ἀπόστρατος ἀπόστρατος ταξίαρχος. Συμεὼν Ἐξαδάκτυλος, Βολεύτηκε σὲ μιὰ ἐπιτροπὴ Ἐκθέσεως καὶ τὰ οἰκονομαίει. Δὲν ξενυχτᾷ ποτὲ καὶ σηκώνεται πάντα πρωτὶ καὶ κάνει τὴ γυμναστική του. Ἡ δική του πόρτα δὲν εἶχε φῶς. Θὰ κοιμούνται σκέφτηκε ἱκανοποιημένος. Ἄνοιξε μὲ τὸ κλειδί μαλακά, πέρασε σὰν κλέφτης τὴν ἔκλεισε μὲ προσοχή. Διασχίζοντας τὴν τραπεζαρία στὰ σκοτεινὰ γιὰ νὰ πάει στὴν κάμαρά του σκόταψε σὲ μιὰ καρέκλα. Εὐτυχῶς κανεὶς δὲν ξύπνησε. Μονάχα ὁ γάτος, ὁ Νταής, που κοιμόταν ἐκεῖ πάνω τεντώθηκε, χασμουρήθηκε καὶ πάλι κουλουριάστηκε ἡδονικά.

Σὰ μιὰ νέα Κύρου Ἀνάβαση

Τοῦ κ. ΓΕΩΡΓ. ΓΚΟΥΤΟΥ

Τὸ σχολικὸν ἔτος 1915 — 16 ἀπεφοίτησα ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον. Καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ Α' παγκοσμίου πολέμου με

καθήλωσε τότε στὸ νὰ ἀγωνίζομαι μόνο γιὰ τὸ ψωμί. Γενικὸς ἀποκλεισμός ἐπληξέε τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ 6 μῆνες. Οἱ σύμμαχοι

καὶ ὁ Ἀμάραντος. Αὐτὰ δυστυχῶς ἐφτώχησαν ἀπότομα. Ὑπῆρξαν θύματα τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου καὶ τοῦ ἐπακολουθήματος τῆς ἐπιτάξεως τῶν ἀκινήτων των κ.λ.π. Ἐργαζόντανε ὅλοι τους καὶ ἦσαν, ἐξαιρέσει τῶν οἰκογενειῶν των, πού πηγαινοέρχονταν, μόνιμοι κάτοικοι τοῦ Βουκουρεστίου. Ἐκτὸς δὲ ἀπὸ τὶς ἐπιχειρήσεις πού εἶχαν ὅλοι, πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς εἶχαν δημιουργήσει καὶ σοβαρὴ ἀκίνητη περιουσία στὴν Πρωτεύουσα καὶ μάλιστα στὰ κεντρικώτερα σημεῖα τοῦ Βουκουρεστίου. Ὁ πόλεμος μὲ τὶς ἐπιτάξεις καὶ τὰ ἐπακόλουθά του, τοὺς ἐξηνάσασε νὰ ἐπιστρέψουν στὴν πατρίδα κακεῖν — κακῶς.

Ἀπὸ ἄρχοντες πού ἦσαν στὸ Βουκουρέστι ἔφθασαν στὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς, ναυάγια, ἀξιολύπητοι. Δὲν ἦσαν τυχαῖοι στὸ Βουκουρέστι οἱ Παπαχρηστέοι, οἱ Βρυζώνηδες, οἱ Παπαχρηστιδέοι καὶ τόσοι ἄλλοι ἀπὸ τὴν Πουρνιά, οἱ Τζιμινάδες, οἱ Ξεινέοι καὶ λοιποὶ ἀπὸ τὸ Γανναδιό, οἱ Καρράδες ἀπὸ τὴν Ἡλιορράχη, οἱ Κορδάδες ἀπὸ τὴν Ἐξοχή, οἱ Ζακοπουλαῖοι ἀπὸ τὸν Ἀμάραντο καὶ ἄπειροι ἄλλοι. Ὁ λεβεντόγερος κ. Βασίλειος Παπαχρήστου Πρόεδρος τῶρα τῆς Κοινότητος Πουρνιάς εἶχε τὸ μεγαλύτερο καὶ πλέον σύγχρονισμένον πανπωλεῖο στὸ Βουκουρέστι, ἐτύγγανε δὲ καὶ προμηθευτῆς τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου. Ὁ αἰμίμηστος Δημήτριος Τζιμινάδης ἀπὸ τὸ Γανναδιό πού πέθανε φτωχὸς στὰ Γιάννενα πρὸ ἐτῶν, εἶχε χρηματίσει ἐμπορικὸς ἀκόλουθος τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄφησε ἰδιόκτητη περιουσία στὸ κέντρο τῆς Πρωτεύουσας ἀπὸ ἕξ (6) ἀκίνητα.

Γενικὰ ὅλοι σχεδὸν οἱ συμπατριῶτες μας στὴ Ρουμανία εἶχαν δημιουργηθῆ πολὺ καλά. Ἀλλὰ ποιά τύχη ὅμως ἀνεπάντεχη τοὺς περίμενε κι' αὐτοὺς. Πρόσφυγες στὴν Ἑλλάδα. Ὅλοι τους σχεδὸν παλεύουν γιὰ νὰ ζήσουν. Ἐγινε μία προσπάθεια στεγάσεώς των στὰ Γιάννενα, Ἀθήνα καὶ στὴ Βίγλα τῆς Ἀρτας ὀρισμένων. Ὅλοι τους ὑπῆρξαν ὄχι τυχεροὶ καὶ οἱ ἀστικῶς καὶ οἱ ἀγροτικῶς ἐγκατασταθέντες. Τὸ ἔδαφος τῆς Βίγλας ἀπεδείχθη ἀπὸ τοὺς γεωπόνους μας, ἐκ τῶν ὑστέρων βέβαια, ἀσβεστῶδες καὶ ἔτσι ἡ ἀπόδοσις εἰς γεωργικὰ προϊόντα εἶναι μικρὴ. Παραμένουν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖ διότι δὲν ἔχουν πού ἄλλοῦ καλύτερα νὰ πᾶνε, ἐλπίζοντας πὼς θὰ πάρουν καιμιὰ ἡμέρα τίποτα ἀπὸ τὶς πολεμικὲς ἀποζημιώσεις. Ἡ μεγαλύτερη ὅμως πληγὴ πού ἀνοίχθηκε γιὰ τοὺς ἐπιζῶντας στὰ ἀνώτερα χωριά προέρχεται ἀπὸ τὴν Νέα Ζηλανδία. Αὐτὴ ἡ καλὴ καὶ φιλόξενη χώρα πῆρε τὴν ἀφρόκρεμα τῶν ἐκ Ρουμανίας προσφύγων, τοὺς ποιοὺ νέους καὶ προσδευτικούς. Εἶναι ἀλήθεια πὼς ὅλοι τους ἐγκατεστάθηκαν ἐκεῖ σχετικῶς καλά, πλὴν ὅμως ἡ ἀπόστασις πού μᾶς χωρίζει εἶναι τρομερά. Ἡ Νέα Ζηλανδία εἶναι μακρύτερα ἀπὸ τὴν Αὐστραλία, τὸ δὲ ταξεῖδι μὲ τὸ καράβι διαρκεῖ πέραν τοῦ μηνός. Ἐδῶ ἰσχύει τὸ ρητὸ πού λέγει: Ζωντανὸς ξεχωρισμὸς παρηγοριὰ δὲν ἔχει. Δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ κρίνω τὸ γεγονὸς ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ ὅμως, ἐν ὅσω ζοῦμε αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ μεγαλύτερη πληγὴ γιὰ τὰ χωριά αὐτὰ καὶ κυρίως Πουρνιά καὶ Γανναδιό, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴ λοιπὴ ἐπαρχία ἀκόμη καὶ γιὰ μᾶς τοὺς φίλους των.

μας Ἴταλο — Ἀγγλο — Γάλλοι μᾶς ἔοιγαν λίγο ἄσπρο καλαμπόκι παραδοτέον στοὺς Ἀγ. Σαράντα. Οἱ Ἴταλοὶ κατεῖχον τὴν Ἡπειρο καὶ οἱ Ἀγγλογάλλοι τὴν Μάκεδονία. Τὸ ἑλληνικὸν κράτος διχοτομήθηκε μὲ τὶς κυβερνήσεις Ἀθηνῶν καὶ Σαλονίκης. Βασιλόφρονες καὶ βενιζελικοί.

Ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄνδρες δὲν εὔρισκαν ἄλλη ἐργασία καὶ πηγαιναν καὶ δούλειαν στοὺς δημόσιους δρόμους μὲ μικρὰ ἡμερομίσθια. Ἦταν Μάϊος τοῦ 1917 καὶ ξεκίνησα κι ἐγὼ μαζί μὲ 15 ἄλλους Μολιστινοὺς καὶ Τουρνοβίτες καὶ Χιονιαδίτες, μαζευτήκαμε κάπου 40 νομάτοι καὶ κατεβήκαμε στὴν Ἐρσέκα. Ἐκεῖ ὅμως οἱ Γάλλοι μᾶς κράτησαν καὶ μᾶς ἀνάγκασαν νὰ πηγαίνωμε στὸ Πισοντέρι γιὰ νὰ ἐργασθοῦμε σὲ δημόσιους δρόμους. Περάσαμε ἀπὸ τὸ χωριὸ Στίκα, πού ἦταν γεμάτο Κινέζους, ἀπὸ τὴν Κορυτσᾶ, τὴν Τουρνόβα καὶ Ζελόβα καὶ φθάσαμε στὸ Πισοντέρι, κατεβήκαμε στὸ Ἀρμενίσκο καὶ ἐγκατασταθήκαμε σὲ κάτι καλύβες.

Ὁ τόπος ἐκεῖ βρωμοῦσε ἀπὸ πτώματα ἀνθρώπινα καὶ ζώων, διότι εἶχαν γίνεῖ ἐκεῖ πρὸ μηνὸς μεγάλες μάχες πού συνεχίζονταν τότε στὸ Μοναστήρι (Μπιτόλια), ἀπ' ὅπου ἀκούγαμε τὰ κανόνια καὶ τὶς νύχτες ἐβλέπαμε τὶς λάμπεις των. Μιὰ μέρα πάλι εἶχαν ἔρθει 3 γερμανικὰ ἄεροπλάνα. Στοὺς γαλλικοὺς καταυλισμοὺς γενόταν τότε πανζουρλισμὸς μὲ τὶς κραυγὲς «Βίβ λὰ Φράνς!».

Δουλεύαμε ἐκεῖ ὀκτὼ ὥρες ἡμερησίως σπάζοντας πέτρα καὶ χαλίκι καὶ μᾶς πλήρωναν 1,80 γαλλ. φράγκα καὶ μισὸ κιλό ψωμί, ἡμερομίσθιο ἀνεπαρκέστατο. Κοιμούμαστε σὲ κάτι ὑγρὲς καλύβες χωρὶς σκεπάσματα. Οἱ φτέρες πάλι πού βάζαμε ἀντὶ γιὰ στρῶμα ἐμύριζαν ἄσχημα. Ὅλοι σχεδὸν ἀρρωστήσαμε ἀπὸ τὴν μολυσμένη ἀτμόσφαιρα καὶ τὴν ἀσιτία.

Ἐγὼ ἤξευρα λίγα γαλλικὰ καὶ ἐπειδὴ μὲ ἔπιαναν πυρετοὶ καὶ δὲν μποροῦσα νὰ ἐργασθῶ στοὺς δρόμους κατέφυγα σὲ μιὰ γαλλικὴ κουζίνα ὅπου βοηθοῦσα τὸ μάγειρο πού μαγεύειε γιὰ 7 ἀξιωματικούς. Ὁ μάγειρας μὲ ἔπαιρνε μαζί του καὶ πηγαίναμε σὲ ἓνα ποταμάκι ὅπου κυνηγοῦσαμε βατράχους. Μετὰ τοὺς καθάριζε,

κρατοῦσε τὰ πίσω πόδια καὶ τὰ τηγάνιζε. Ἦτα νόστιμα σὰν κρέας ἀπὸ πουλάκια.

Μιὰ μέρα ἦρθε ὁ λοχαγὸς κοντά μου καὶ μὲ ρώτησε ἀπὸ ποῦ εἶμαι καὶ γιατί εἶμαι τόσο ἀδύνατος. Τοῦ ἀπήντησα ὅτι εἶμαι ἀπὸ τὴν Κόνιτσα χωρίον Μόλιστα καὶ ὅτι ὑποφέρω ἀπὸ πυρετοῦς. Τότε αὐτὸς μοῦ εἶπε ὅτι εἶχε πηγαίνει στὴν Κόνιτσα καὶ στὴ Μόλιστα τὸ 1911 ὅταν μελετοῦσε μιὰ ἐταιρεία τὴν κατασκευὴ σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Γιάννενα — Θεσ)νίκη. Καὶ ἔβγαλε ἓνα κουτὶ μὲ κινίνο καὶ μοῦ ἐμέτρησε 5 κόκκους, μοῦ συνέστησε δὲ νὰ πάρω ἓνα παγοῦρι μὲ νερὸ καὶ νὰ πιῶ ὅλους τοὺς κόκκους. Πράγματι ἓναν — ἓναν τοὺς ἔπινα. Ἐνας κόκκος ὅμως μοῦ ἔπεσε κάτω καὶ ἐνῶ ἐγὼ ἔσπευσα καὶ τὸν πῆρα καὶ αὐτὴν καὶ τὸν ἔπια, ὁ λοχαγὸς δὲν ἐπρόσεχε ἐκείνη τὴ στιγμὴ καὶ νόμισε πὼς τὸν πέταξα. Γι' αὐτὸ καὶ μὲ ἐξανάγκασε νὰ πάρω ἀκόμη ἓναν κόκκο.

Ἔτσι μετὰ μισὴ ὥρα ἄρχισα νὰ ζαλιζομαι, καὶ ἔφυγα γιὰ νὰ ξαπλώσω στὴν καλύβα ὅπου ἐκοιμώμαστε. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ κόντευα νὰ σκάσω καὶ μὲ ἐπῆρε ὁ Κ. Τσιόγκας ὡς τὴ βρυσούλα ἔξω ἀπὸ τὴν καλύβα, ὅπου ἄρχισα μὲ τὸ δρόσιμα νὰ ζωντανεύω. Μετὰ ἀνεβήκαμε μὲ μεγάλο κόπο ἓναν ἀνήφορο 500 μέτρων περίπου καὶ φθάσαμε στὸ δημόσιο δρόμο ἀπ' ὅπου θὰ περνοῦσε τὸ νοσοκομειακὸ αὐτοκίνητο γιὰ τὸ νοσοκομεῖο Φλώρινας. Ἀλλὰ ἐκείνη τὴν ἡμέρα δὲν πέρασε καὶ ἐπιστρέψαμε ἄπρακτοι στὴν καλύβα.

Ἐκεῖνες τὶς μέρες πέθανε κάποιος Διομήδης ἀπὸ τὸ Τούρνοβο καὶ ὁ Κων Ἀδάμος, καὶ τοὺς θάψαμε χωρὶς παπᾶ. Ὅλοι ἤθελαν τότε νὰ φύγουν ἀλλὰ οἱ Γάλλοι δὲν ἐπέτρεπαν. Ὅσοι ὅμως ἦσαν γεροί, λίγοι — λίγοι ἔφευγαν. Καὶ ἡ δική μου συντροφιά πού μὲ θεωροῦσε βαρεῖα ἄρρωστο ξύπνησε χαράματα, φορτώθηκαν καὶ ξεκίνησαν. Ὅταν ξύνησα κι ἐγὼ μάζεψα τὰ πράγματά μου ὅπως — ὅπως, τὰ φορτώθηκα καὶ τοὺς ἔφθασα σὲ ἀπόσταση 700 μέτρων. Ὅταν μὲ εἶδαν θαύμασαν καὶ μοῦ πέταξαν μερικὰ ἀπὸ τὰ πράγματά μου γιὰ νὰ ἐλαφρώσω. Βαδίζοντας

Τὸ ΠΕΥΚΟ τῆς Θεσσαλονίκης

Τοῦ κ. ΝΙΚ. ΤΣΙΠΑ

Ἀπὸ τὴν πρώτην ἕως καὶ τὴν τετάρτην Κυριακὴν ἐκάστου μηνὸς Σεπτεμβρίου, ὄλοι οἱ ἐπίγειοι, ἐναέριοι καὶ θαλασσινοὶ δρόμοι καὶ τὰ μονοπάτια ἀκόμη ὀδηγοῦν πρὸς τὴν Θεσσαλονίκην· ὅλα γενικῶς τὰ μεταφορικὰ μέσα παλαιὰ καὶ σύγχρονα μεταφέρουν νυχθημερὸν τὸν κόσμον ἐκεῖ μέσα εἰς τὸν χώρον τῆς διεθνοῦς ἀκτινοβολίας καὶ δικαίως διότι αὐτὴν τὴν ἐποχὴν εἰς τὴν ὠραίαν νύμφην τοῦ Βορρᾶ, μέσα εἰς τὴν ἀπαστράπτουσαν πόλιν τοῦ φωτός, ἀνοίγουν διάπλατα αἱ πύλεις τῆς Διεθνοῦς ἐκθέσεως.

Ἡ δίνη αὐτὴ μὲ παρέσυρε καὶ μένα καὶ ὕστερα ἀπὸ ἓνα εὐχάριστο 10ωρὸ ταξίδι ἔφθασα μαζὺ μὲ τὸν υἱόν μου Ἰ-

φθάσαμε στὸ χωριὸ Ἀγ. Κυριακὴ. Ἐκεῖ ἐπρόδωσαν τὴ φυγὴ μας οἱ ἀγροφύλακες καὶ ἤρθε ἓνας ἐνωμοτάρχης Ἕλληνας καὶ μᾶς ἐξηνάγκασε νὰ πᾶμε στὴν Καστοριὰ νὰ παρουσιασθοῦμε στοὺς Γάλλους.

Ἀπὸ τὴν Καστοριὰ πάλι μᾶς ἔστειλαν στὸ χωριὸ Ἀπασκέπ νὰ ἐκπληρώσουμε δεκαπενθήμερο ἀγγαρεία. Πράγματι δουλέψαμε 13 μέρες. Ἐκεῖ ὁ ἐπιστάτης ἔδωκε στὸ μάτι τὰ καινούργια ἄρβυλα ποῦ φοροῦσα (τὰ εἶχα ἀγοράσει 10 δρχ. ἀπὸ ἓνα Γάλλον), καὶ μὲ ἐπέιξε νὰ τοῦ τὰ δώσω καὶ θὰ μοῦ ἔδινε τὰ δικά του παλαιὰ. Τελικὰ γλύτωσα.

Ὅταν τελειώσαμε μᾶς ἔδωκαν φύλλο πορείας καὶ φύγαμε. Πέρασαμε τὸ Νεστράμ καὶ τὸ βράδυ φθάσαμε στὸ μῦλο τῆς Πυρσόγιαννης. Τὸ πρωὶ ξεκινήσαμε γιὰ τὸ χωριὸ. Στὰ Παλιοχειμάτα τρυγοῦμας. Ἀπὸ ψεῖρες ἤμαστε φορτωμένοι μέσαν καὶ βρήκαμε ἐκεῖ ὄλους τοὺς δικούς χρι τὰ φρύδια. Τὰ χρήματα ποῦ στάθηκε δυνατὸν νὰ φέρω ἦσαν 40 δρχ. Στὸ κσὶφξλ μιο πλε ἔρογαπ, εἰκκλμδρ ρισκλ Στρατσίανης εἶχαμε βρῆ μαύρους ποῦ ὑπηρετοῦσαν στοὺς Γάλλους.

ῶάννην εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν, μὲ τὸ ἔντονον Βυζαντινὸν χρῶμα. Ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν, ἡ Βυζαντινὴ παράδοσις εἶναι ἔντονη καὶ χαρακτηριστικὴ, βυζαντινὲς ἐκκλησίαι καὶ μνημεῖα, εἰκόνες Ἱεροσκευτικὲς καὶ κειμήλια, ὅλα αὐτὰ μαζὺ συνθέτουν τὴν μορφήν μιᾶς πόλεως μὲ ξεχωριστὸ χρῶμα ὁμορφιάς καὶ χάριτος. Ὁ Θερμαϊκὸς κόλπος, ἡ Χαλκιδικὴ μὲ τὸν Ἄθω (Συνδυασμὸς φυσικῶν καλλωνῶν καὶ Βυζαντινῆς παραδόσεως), ὁ Ὀλυμπος καὶ οἱ ἀκτὲς τῆς Πιερίας προσθέτουν αὐτὰ στὴν συμπρωτεύουσαν ἰδιάζουσαν χάριν.

Ἡ ἐκθεσις πράγματι ἐκθμβωτικὴ, μέτα σὲ καλαισθητὰ καὶ ἐντυπωσιακὰ περίπτερα ἐκθέτονται ὅλα τὰ ἀξιόλογα ἐπιτεύγματα καὶ τὰ ἀντιπροσωπευτικὰ εἶδη τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος τῆς βιομηνίας, τῆς βιοτεχνίας, τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς τέχνης καὶ σὲ ἐντυπωσιάζουν μὲ τὴν ποικιλίαν καὶ τὴν ποιότητα. Τὸ ἓνα περίπτερον καλλίτερον ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ ὅλα μαζὺ ἀποτελοῦν τὸ τέλειον, τὸ φαντασμαγορικόν, τὸ θαῦμα τῆς ἀνθρωπίνης δημιουργίας.

Ἔτσι λοιπὸν αὐτὴν τὴν ἡμέραν ὕστερα ἀπὸ ἀρκετὴν περιπλάνησιν εἰς τὰ ἀξιοθέατα τῆς πόλεως αὐτῆς μὲ ὄλην τὴν ἄπλα, τὴν λαμπρότητα καὶ τὴν μαγεία καὶ ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν πανοραματικὴν θέαν τῆς πόλεως ποῦ ἀντίκρουσε ἀπὸ τὸ ἑπταπύργιον ἐπὶ τὸ ὑψηλότερον αὐτὸ σημεῖον ἀπ' ὅπου ἀγκαλιάζοντας μὲ μιὰ ματιὰ τὴν πολιτείαν, ἔχεις τὸ αἶσθημα πὼς τὴν ἔχεις γνωρίσεις καὶ τὴν ἔζησες καλὰ, πῆρα τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς, γιὰ φαγητό. Μόλις ἔφθασα εἰς τὸ κεντρικόν Πανεπιστήμιον, βλέπω ἀπέναντι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Β. Σοφίας 47 ἓνα ἐστιατόριον καλαισθητὸν, καθαρὸ, μπῆκα μέσα χωρὶς φυσικὰ νὰ ἐπηρεαστῶ ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ ΤΟ ΠΕΥΚΟ»,

δὲν ἐπρόφθασα νὰ κάνω οὔτε δύο βήματα
καὶ βλέπω νὰ ἔρχεται κατ' ἐπάνω μου γε-
λαστός μὲ ἔντονα ζωγραφισμένη τὴν ἔκ-
πληξιν, ὁ Παῦλος Καρχαγιάννης, ὁ πατρι-
ώτης μου ὁ γείτονάς μου, μὲ ἀγκάλιασε
δακρῦζοντας. Μετὰ τὶς πρῶτες κουβέντες
τοῦ εἶπα πού βρήκες καὶ ὀνόμασες τὸ
ἐστιατόριό σου «ΤΟ ΠΕΥΚΟ», δὲν τὸ
ὀνόμαζες καλύτερα ἢ ΚΡΑΠΑ, γιὰτι
εἰσπλέοντας ἀσφαλῶς ὁ τυχὸν διερχόμενος
ἀπ' ἐδῶ Πυρσογιαννίτης τὴν ἐπωνυμίαν
Ἐστιατόριον ἢ ΚΡΑΠΑ, ἀμέσως δὲν θὰ
διστάσῃ νὰ πῆ, πῶς ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ
κέντρου αὐτοῦ θὰ πρέπει νὰ εἶναι Πυρσο-
γιαννίτης ἢ ἀπόγονος κάποιου Πυρσογιαν-
νίτη. Ἔτσι ἐκεῖ στή Θεο) κη πού τίποτα
ἄλλο δὲν μοῦ θύμιζε τὸ χωριό, τὴ γενέ-
τειρά μου, ἢ τυχαία συνάντησις αὐτῆ,
ἔστω καὶ εἰς τὸ ἐστιατόριον «ΤΟ ΠΕΥ-
ΚΟ», μοῦ ἔφερε στή μνήμη τὴν Πυρσο-
γιάννη. Τὶ δὲν εἶπαμε διὰ τὸν τόπον πού
γεννηθήκαμε, γιὰ τὴ φτωχικὴ γενέθλιχ
γῆ, γι' αὐτὴν πού ἢ φτώχεια τῆς, τὸ
ἄγονο καὶ πετρῶδες ἔδαφος ἀναγκάζει
τὰ τέκνα τῆς νὰ πάρουν τὸν ἄχαρι δρόμο
τῆς μαύρης ξενητείας, νὰ πᾶνε μακριὰ
στὴν ἄγνωστην μὰ πλούσια περαχώρα,
στὴν πλουμιστὴ πολιτεία πού παίρνει
πολλές φορές πανώρια ὄψι στὴν φαντασία
ἔλων ἐκείνων πού μένουν στὸ χωριό, ἀπὸ
τὶς ὁμορφες ἱστορίες πού λέγονται ἀπὸ τὰ
ξενητεμένα τέκνα κοντὰ στὰ τζάκια τὸ
χειμῶνα, σ' αὐτὰ τὰ τζάκια πού τὰ
παλαιὰ χρόνια ἦταν ἐστία ποιήσεως καὶ
τραγουδιοῦ καὶ πού μέσα στὰ λαμπυρίζον-
τα σπιθηροβολήματα ἐγεννήθησαν τὰ πα-
ραμύθια οἱ θρυλοὶ καὶ τὰ ὄνειρα δλόκλη-
ρων γεννεῶν. Ἀπὸ μπροστὰ μας πέρασαν
γεγονότα, περιστατικά, ἱστορίες καὶ σύμ-
βολα καὶ εἰκόνες ταπεινῶν καὶ ἀπλοϊ-
κῶν προσώπων καὶ φωτίστηκαν παλαιοὶ
ἀγαπημένοι κόσμοι πού διακρίνονται ἀ-
χνὰ στὸ βάθος τοῦ χρόνου καὶ πού ἢ λη-
σμονιὰ δὲν ἔσβυσε, εἰκόνες ἐπίσης ἐμπνευ-
σμένες ἀπὸ τὴ Μάνα γῆ καὶ τὴ φύση τῆς
γενέτειρας καὶ ἀπὸ στιγμιότυπα τῆς παι-
δικῆς ζωῆς γεμάτες βιώματα καὶ συγκι-
νήσεις.

Μὰ ἢ ἔκπληξις μου συνεχίζεται, μόλις
ἔφυγα ἀπὸ τὸ ἐστιατόριον τὸ ΠΕΥΚΟ
πῆρα τὴν ὁδὸ Τσιμισκῆ, γιὰ μιὰ στιγμὴ

ἐκεῖ πού θάδιζα βλέπω μιὰν ἄλλη ἐπι-
γραφήν, ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ «ΤΟ
ΠΑΡΙΣΙΝΟΝ» Ἀδελφοὶ Χατζῆ. Πυρσο-
γιαννίται εἶπα μέσα μου ὅτι πρέπει νὰ
εἶναι οἱ Ἀδελφοὶ Χατζῆ καὶ δὲν ἔπεσα
ἔξω. Μόλις εἰσῆλθα εἰς τὸ κέντρον ὁ εἰς
ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὁ Σπῦρος Χατζῆς ὁ υἱὸς
τοῦ Μακαρίτη Ζιέλαβα, μὲ ἀνεγνώρισε.
Μὲ γέλιο τοῦ εἶπα δὲν ὀνόμαζες τὸ Ζα-
χαροπλαστεῖον ἢ ΚΡΑΠΑ. Πράγματι
συγκινημένος εἶπεν, ἔχεις δίκαιον. Ἡ
κράπα πού δεσπόζει ὄλου τοῦ χωριοῦ
μας εἶναι αὐτὴ πού μᾶς συγκινεῖ ἰδιαιτέ-
ρως καὶ ἀσκει ξεχωριστὴν ἐπιρροήν. Ἡ
σκέψις τῆς Κράπας δυναμώνει τὴν ἀγά-
πην καὶ τὴν λαχτάραν τοῦ κάθε ξενητε-
μένου γιὰ τὸ χωριό, γιὰ τὸ βαθύ λίκνον
μας. Ἡ Κράπα ἔχει μεγαλυτέραν προσω-
πικὴν ἀξίαν γιὰ μᾶς καὶ ἀπὸ τὰ γρόσια
ὅπου ἀναπαύωνται οἱ τάφοι τῶν προγόνων
καὶ τὰ φλουριά ὄλου τοῦ Κόσμου. Καὶ αἱ
λέξεις αὐταὶ γρόσια καὶ φλουριά μοῦ
ἔφεραν στή μνήμη κάτι πού λέγανε οἱ
Σουρλέοι οἱ μεγάλοι προύχοντες τότε τοῦ
τόπου, πῶς τότε θὰ σωθοῦν τὸ γρόσια καὶ
τὸ φλουριά μας ὅταν σωθοῦν οἱ πέτρες
σώθηκαν καὶ χάθηκαν τὰ πολλὰ γρόσια
τῆς Κράπας. Μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου
καὶ τὰ φλουριά τῶν Σουρλαίων, χωρὶς
νὰ σωθοῦν οἱ ἀφθονες πέτρες τῆς Κρά-
πας, αἱ ὁποῖες ἐξακολουθοῦν νὰ συγκινοῦν
καὶ νὰ θέλγουν καὶ θὰ συγκινοῦν γιὰ πάν-
τα ὄλους μας ὅπου κι' ἂν βρισκόμασθε
καὶ ἰδιαιτέρως τὸ ἀξίον τέκνον τῆς μεγά-
λης αὐτῆς οἰκογενείας τῶν Σουρλαίων,
τὸν σοφὸν διδάσκαλόν μας καὶ τὸν ἀνυ-
πέρβλητον Ἡπειρωλάτην Εὐριπίδην
Σούρλαν, ὁ ὁποῖος ἀσφαλῶς θὰ λέει καὶ
θὰ βροντοφωνεῖ πῶς «Κάτι ἀπὸ τὸ Ἅγιον
χῶμα καὶ τὸ χρῶμα τῆς Πατρῶας γῆς
ἔχει πιδὸ μεγάλη καὶ ἀνυπολόγιστη ἀξία
ἀπ' ὄλα τὰ φλουριά τῆς πόλης».

Ἐδῶ τελειώνω τὴν περιπλάνησιν διὰ
μέσου τοῦ «ΠΕΥΚΟΥ» τῆς Θεο) νίκης καὶ
τοῦ Παρισινοῦ εἰς τὴν Κράπα μας, εἰς
τὴν ἅγια πατρῶα γῆ, ἐκεῖ ἐπάνω πού κά-
τι ἔχει ἀπομείνει ἀπὸ τὰ ἀμέριμνα παιδι-
κὰ χρόνια, ἐδῶ ἕνα χαμόγελο, ἐκεῖ ἕνα
κάποιο γλυκὸ ὄνειρο, μιὰ ἀφελῆς πίστις,
ἀπαλὸ χᾶδι, ἕνα ἀθῶο κλάμμα, πιδὸ πέρα
ἕνας ὄρκος.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

(ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ—ΚΕΝΤΡΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΗΣ)

«Τίγρης»—«Μαύρη κωμωδία»

Ἀπὸ τὰ δύο μονόπρακτα τοῦ προγράμματος ὁ «Τίγρης» τοῦ Μάρραιη Σίγκαλ εἰρωνεύεται τὴν ἀπαισιοδοξία τῆς σύγχρονης «πρωτοπορίας», ἐνῶ ἡ «Μαύρη κωμωδία» τοῦ Πήτερ Σάφφερ πλέκει μιὰ φαρσικὴ ὑπόθεση γύρω σ' ἓνα λαμπρὸ (κινέζικο) θεατρικὸ εὔρημα. Στὸ πρῶτο παίζουν ἡ Ἔλσα Βεργῆ καὶ ὁ Ν. Βασταρδῆς, στὸ δεύτερο ὁ Φαίδων Γεωργίτσος καὶ ἡ Κ. Χέλμη (Βεργῆ).

«Περίμενε νὰ σκοτεινιάσῃ»

Ἐνα «θρίλλερ» τοῦ Ἄγγλου Φρέντερικ Νότ, μὲ ἥρωίδα μιὰ τυφλὴ κοπέλλα ποὺ πέφτει στὰ χέρια μιᾶς συμμορίας γκαγκστερς. Ἡ Βούλα Ζουμπουλάκη ποὺ ὑποδύεται τὴν τυφλὴ κοπέλλα, γράφει

κριτικὸς, κατορθώνει νὰ παρασύρῃ τὸν θεατὴ, πείθοντάς τον γιὰ τὴν ἀθωότητά της. γιὰ τοὺς τρόμους καὶ τὴν... τυφλότητά της. Ὁ Δημήτρης Μυράτ ἔχει σκηνοθετήσει τὴν παράσταση ἀστυνομικώτατα, μὲ τὸν ρυθμὸ, τὴν ἀτμόσφαιρα, τὴν «ἀγωνία» ποὺ χρειάζεται. (Ἀθηνῶν).

«Ἡ κυρία Μόρλι»

Ἐνα ἔργο τοῦ Πιραντέλλο μὲ θέμα τὴν «διπλῆ» προσωπικότητα: ἡ «Κυρία Μόρλι» ἀλλάζει ἀνάλογα μὲ τοὺς ἄντρες ποὺ ἀγαπάει: εὐθυμὴ καὶ ἀνάλαφρη μὲ τὸν καλοζωιστὴ ἄντρα της καὶ σοβαρὴ καὶ τυπικὴ μὲ τὸν σπουδαιομανῆ ἐραστὴ της. Στὸ ἔργο — σκηνοθετημένο σωστὰ ἀπὸ τὸν Ἀλέξη Σωλομό — ἡ Ἄννα Συνοδινού ἐνσαρκώνει πειστικὰ τόσο τὴν σοβαρὴ Λίνα

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ Ο "ΑΩΟΣ,,

ΕΔΡΑ ΑΘΗΝΑΙ - ΚΑΪΡΗ 2

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Μὲ ἰδιαίτερη χαρά, σᾶς γνωρίζουμε ὅτι ἐφέτος ἡ συνεστίασις τῶν μελῶν τοῦ Συνδέσμου μας, ἀλλὰ καὶ ὄλων τῶν φίλων τῆς ἀγαπημένης μας πατρίδας Κόνιτσας θὰ λάβῃ χώραν τὴν 24ην Μαρτίου 1967, εἰς τὴν ταβέρνα Ρεγγίνα (ὁδὸς Μηθύμνης ἀρ. 32 πλατεῖα Ἀμερικῆς - Τηλ. 811.957) ὥρα 9 μ. μ. Μετὰ τὴν συνεστίαση θὰ ἐπακολουθήσῃ χορὸς.

Ἡ τιμὴ τοῦ τᾶμπλ-ντ-ὀτ εἶναι δοχ. 95. Ὅσοι ἀγαποῦν τὴν πατρίδα μας καὶ ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ βρεθοῦν λίγες ὥρες σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα Κονιτσιώτικη, παρακαλοῦνται νὰ λάβουν μέρος.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον

δσο και τήν ἀλλέγκρα Εὔα, ἐνῶ δ Θᾶνος Κωτσόπουλος πραγματοποιεῖ μιάν ἐρμηγεία γεμάτη ἀδρότητα, δίνοντας ὅσο γίνεται «ἐσωτερικά» τήν μορφή τοῦ συζύγου (Κεντρικό).

«Κάτι κουρασμένα παλληκάρια»

Ἡ κωμωδία τῶν Πρετεντέρη — Γιαλαμά με πρωταγωνιστές τήν Μάρω Κοντού, τόν Λάμπρο Κωνσταντᾶρα καί τόν Νίκο Ρίζο (Διάνα).

«Ἡ νύφη ἀπό τὸ Λίβερπουλ»

Τυπική κωμωδία μεσοπολεμικῶν ἡθῶν, τοῦ Σόμερσετ Μώμ: Μιά Ἀγγλίδα ἐπαρχιώτισσα εἰσβάλλει σ' ἓνα ἀριστοκρατικό σπίτι τοῦ Λονδίνου καί κατακτᾶ τήν «καλή κοινωνία» με τήν ἀφέλεια καί τήν παρρησία της. Στὸ ρόλο τῆς ἡρωίδας, ἡ κυρία Κατερίνα. (Ὁρβο).

«Οἱ ἀπάνω καί οἱ κάτω»

Οἱ κάτω: ἓνας ἐντιμος ὑπάλληλος καί ἡ γκρινιάρρα γυναίκα του. Οἱ ἀπάνω: ἓνας διόλου ἐντιμος Μεσάζων καί ἡ χαζή γυναίκα του. Μιά διασκεδαστική σάτιρα τῶν Τσιφόρου — Βασιλειάδη. Διασκεδαστική ἀπόδοση, ἀπό τήν Σμ. Γιούλη, τήν Κ. Ἀναλυτῆ, τόν Κ. Βουτσᾶ, τόν Γ. Πάντζα καί τόν Κ. Ρηγόπουλο. (Ἀμιράλ).

Ἄ «Ἀχόρταγος»

Μιά διασκεδαστική κωμωδία τοῦ Δημ. Ψαθά με κεντρικό της ἥρωα ἓνα χαρακτηριστικό ἀνθρώπινο τύπο. Ἐκτακτος στὸν κύριο ρόλο ὁ Γιάννης Γκιωνάκης (Ἀλάμπρα).

«Κοντσέρτο γιὰ τρομπόνι»

Μιά «παράλογη κωμωδία» με βάση τοὺς «Μέναιχμους» τοῦ Πλαύτου. Συγγραφέας καί ἀπολαυστικός πρωταγωνιστής ὁ Νντίνος Ἡλιόπουλος (Γκλόρια).

«Υπόθεσις Διαζυγίου»

Ὁ Μπράντλυ-Ντὴν παρουσιάζει ἓνα πραγματικό γεγονός πού συνετάραξε τήν

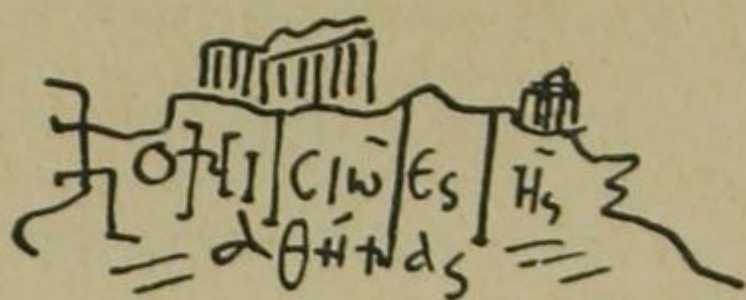
κοινή γνώμη τῆς Ἀγγλίας τῆς Βικτωριανῆς ἐποχῆς καί ἔφθασε μέχρι τοῦ σημείου ν' ἀλλάξη τήν πορεία τῶν πολιτικῶν γεγονότων Ἡ σκνηοθεσία εἶναι τοῦ Κώστα Μουσούρη, ὁ ὁποῖος καί πρωταγωνιστεῖ μαζί με τήν Τζένη Ρουσσέα. (Θέατρον Μουσούρη).

Κέντρο λαογραφικῆς ἐρεύνης

Με σκοπὸ τήν περισυλλογή, διάσωση καί ἐπιστημονική μελέτη κάθε εἴδους λαογραφικοῦ ὑλικοῦ, πού ἀναφέρεται σὲ 3-λες τίς ἐκδηλώσεις τοῦ εἴου καί τοῦ πολιτισμοῦ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων, ἄρχισε πανελλήνια ἐκστρατεία ἀπὸ τὸ Κέντρο Ἐρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Ἦδη ἔχουν δραστηριοποιηθῆ τὰ τέσσαρα τμήματα τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου γιὰ τήν συγκέντρωση λαογραφικοῦ ὑλικοῦ ἀπὸ ὁλόκληρο τὸν ἐλληνικό χῶρο. Ἰδιαίτερη εἶναι ἡ κινητοποίηση τοῦ τμήματος «Δημῶδους Ἐθνικῆς Μουσικῆς» καί τοῦ τμήματος «Κινηματογραφικῶν Λαογραφικῶν Θεμάτων».

Τὸ Μουσικό Τμήμα λειτουργεῖ ἀπὸ τὸ 1951, δραστηριοποιήθηκε ὅμως ἀπὸ τὸ 1956. Σήμερα ἡ συλλογή του περιλαμβάνει 15.000 ἠχογραφήσεις δημοτικῶν τραγουδιῶν ἀπὸ τήν Θράκη, τήν Μακεδονία, τήν Κρήτη, τήν Ρούμελη κλπ. Οἱ ἠχογραφήσεις αὐτὲς γίνονται ἀπὸ εἰδικοὺς μουσικούς, ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοὺς τραγουδιστὲς τῶν χωριῶν. Παραλλήλως, ἀπὸ ἑπταετίας ἰδρύθηκε γιὰ πρώτη φορά δισκοθήκη ἐλληνικῆς δημοτικῆς μουσικῆς ἡ ὁποία περιλαμβάνει 739 δίσκους. Ἀπὸ αὐτοὺς, οἱ 360 προέρχονται ἀπὸ ἀγορὲς καί 256 ἀπὸ δωρεὰ τῶν Κισσοπούλου καί Μαζαράκη. Ἡ συλλογή Κισσοπούλου περιλαμβάνει δίσκους οἱ ὁποῖοι κυκλοφόρησαν γιὰ πρώτη φορά στὴν Ἑλλάδα τὸ 1923. Ἐξ ἄλλου, ὕστερα ἀπὸ τήν ψήφιση τοῦ νομοσχεδίου «περὶ Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν», με τὸ ἄρθρο 13 δίδεται δυνατότητα δημιουργίας Δισκοθήκης Δημοτικῆς καί Λαϊκῆς Μουσικῆς, διότι ὑποχρεώνει τοὺς παραγωγοὺς καί εἰσαγωγεῖς δίσκων νὰ καταθέτουν στὴν Ἀκαδημία δύο ἀντίτυπα ἀπὸ κάθε δίσκο δημοτικῆς

Η [ε]ά δε' τήν
πατρίδα (Τοῦ μονίμου
ἀνταποκριτοῦ
μας)

— Πέθανε καὶ ἐκηδεύθηκε στὴν Ἀθήνα ὁ στρατηγὸς Βασίλειος Κρυστάλλης,

— Στὶς 25.2.1967 στὸ ἐστηατόριο τοῦ ξενοδοχείου Στάνλεϋ, ἔλαβεν χώρα ἡ συνεστίαση καὶ ὁ χορὸς τῆς ἀδελφότητος Πυρραγιαννιτῶν. Ἐπικράτησε κέφι καὶ ὠραία ἀτμόσφαιρα μέχρι τὸ πρωτὶ τῆς ἐπομένης,

— Στὶς 18.3.1967 γίνεται ὁ χορὸς καὶ ἡ συνεστίαση τῆς Ἀδελφότητος Καστανιανιτῶν., Στὶς 24.3.1967 ὁ χορὸς τῶν Κονιτσιωτῶν,

— Σὲ σύσκεψη τῶν ἀδελφοτήτων τῆς Ἐπαρχίας μας ἀποφασίστηκε ἡ Ἰδρυσις Ἐνώσεως Πανεπαρχιακῆς. Ἡ Κοινὴ συνεστίαση. Ἡ ἐνίσχυση τοῦ Περιοδικοῦ: Κόνιτσα.

Τὴν 29.1.67 τὸ Παράρτημα τῆς ΕΗΜ, Κονίτσης διοργάνωσεν εἰς τὴν αἴθουσαν διαλέξεων τῆς Πνευματικῆς Στέγης διάλεξιν, μετ' ὁμιλητὴν τὸν κ. Βασίλειον Μπάρμπαν Ἀναπληρωτὴν Ἐπιθεωρητοῦ Στοιχειώδους ἔκπαιδεύσεως Κονίτσης, καὶ μετ' ἔμα. «Ἐπιστημονικὴ Θεμελίωσις καὶ προαγωγή τῆς ἡγετικῆς ἱκανότητος». Τὴν ἀνωτέρω ἐπιστημονικὴν διάλεξιν παρηκολούθησαν αἱ ἀρχαὶ καὶ ὁ ἐκπαιδευτικὸς κόσμος, σπουδασταὶ τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου Βελλᾶς, καὶ εὐάριθμοι ἄλλοι Κονιτσιῶτες. Ὁ δὲ κ. Μπάρμπας ἀνέπτυξε τὸ θέμα του μετ' ἰδιαίτερη ἐμβρίθειαν, εἰρμὸν καὶ σαφήνειαν, ὑποβοηθήσας τοὺς ἀκροατὰς εἰς τὴν πλήρη κατανόησιν αὐτοῦ διὰ παραστατικῶν ἐνεπιγράφων σκίτσων καὶ εἰκόνων.

ἡ λαϊκῆς μουσικῆς. Πάντως, οἱ ἀρμόδιοι τοῦ Μουσικοῦ Τμήματος ἀντιμετωπίζουν δυσκολίες στὴν ἀνεύρεση δίσκων ποὺ κυκλοφόρησαν προπολεμικά.

Ὁ διευθυντὴς μάλιστα τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου καθηγητῆς κ. Γ. Σπυριδάκης, ὑπογραμμίζει ὅτι εἶναι εὐπρόσδεκτη ἀπὸ τὸ Λαογραφικὸ Ἀρχεῖο κάθε προσφορὰ παλαιῶν δίσκων οἱ ὅποιοι γιὰ τοὺς κατόχους τους εἶναι ἐντελῶς ἄχρηστοι.

Τὸ Κινηματογραφικὸ Τμήμα ἰδρύθηκε τὸ 1962 καὶ ἔχει κινηματογραφήσει μέχρι σήμερα 60 λαογραφικὰ θέματα, σὲ 5.000 μέτρα ταινίας τῶν 16 μιλιμέτρ. Ἐξ ἄλλου, στὸ Βαλκανικὸ Συνέδριο, ποὺ ἔγινε στὴ Σόφια, σὲ εἰδικὴ σύσκεψη, στὴν ὁποία ἔλαβε μέρος καὶ ὁ καθηγητῆς κ. Γ. Σπυριδάκης, ἔγιναν προτάσεις καὶ καταστρώθηκε ἓνα ἀρχικὸ σχέδιο γιὰ κοινὴν κινηματογράφηση λαογραφικῶν θεμάτων στὰ βαλκανικὰ κράτη. Οἱ προτάσεις αὐτὲς βρίσκονται στὸ στάδιο τῆς μελέτης. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι σὲ βαλκανικὴ σύσκεψη ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Οὐνέσκο στὰ

Τίρανα, ἀποφασίσθηκε ἡ ἔκδοσις τῶν κοινῶν τραγουδιῶν τῶν βαλκανικῶν λαῶν. Πάντως, προοπτικὴ τοῦ Κινηματογραφικοῦ Τμήματος εἶναι νὰ ἀποτυπώσῃ σὲ ταινίες ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τοῦ λαϊκοῦ μας πολιτισμοῦ.

Μιλῶντας γιὰ τὴν ἐθνικὴ σημασία τῆς Λαογραφίας, ὁ κ. Γ. Σπυριδάκης ὑπεγράμμισε τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ βαλκανικοὶ μας γείτονες ἐπιδίδονται μετ' ἰδιαίτερον ζῆλον στὴν μελέτη καὶ ἀξιολόγησις τοῦ λαογραφικοῦ τους ὕλικου, ἐνῶ στὴν Ἑλλάδα δὲν δίδεται ἡ πρέπουσα σημασία. Αὐτὸ θὰ ἔχη σὰν ἀποτέλεσμα τὴν βαθμιαία ἐξαφάνισις τῶν στοιχείων τοῦ λαϊκοῦ μας πολιτισμοῦ, δίδοντας ἀφορμὴ στοὺς βαλκανικοὺς λαοὺς νὰ ἐκμεταλλευσθοῦν τὴν ἀδυναμία μας αὐτὴ γιὰ τὴν εἰς βάρος μας προπαγάνδα.

Τέλος, ὑπογραμμίζεται ὅτι σκοπὸς τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν εἶναι ἡ δημιουργία λαογραφικοῦ μουσείου, δεδομένου ὅτι στὴν χώρα μας ἔχει παραβλεφθῆ ἡ ἐθνικὴ σημασία τῆς λαογραφίας.

Τὴν 29.1.67 συνητήθησαν εἰς τὸ ἐνταῦθα γήπεδον αἱ ποδοσφαιρικαὶ ὀμάδες τοῦ Λυκείου-Γυμνασίου Πωγωνιανῆς. Ἐπεβλήθη ἡ ὀμάς Κονίτισης μὲ τέρματα 3 — 1.

Κατὰ τὴν Σχολικὴν ἑορτὴν τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, ἅπαντες οἱ μαθηταὶ καὶ μαθήτριάς τῶν Σχολίων τῆς πόλεώς μας μετέβησαν ἐν ἰσῳματι μετὰ τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων των καὶ ἐκκλησιάσθησαν εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Κάτω Κονίτισης. Ὁμίλησαν δὲ κατὰ τὴν διαρκείαν τῆς ἱερᾶς Λειτουργίας καὶ ὁ θεολόγος καθηγητὴς τοῦ Γυμνασίου μας κ. Ἀναστάσιος Τσιτσιμίδης μὲ θέμα, «Τὶ προσέφερον οἱ Τρεῖς Ἱεράρχαι εἰς τὴν Παιδείαν».

Κατόπιν ἐπηκολούθησεν δεξίωσις τῶν ἀρχῶν ὑπὸ τῶν ἐκπαιδευτικῶν εἰς τὸ Β' Δημοτικὸν Σχολεῖον. Τὸ δὲ ἀπόγευμα ἐδόθη εἰς τὴν Πνευματικὴν Στέγην μικρὰ ἑορτὴ ὑπὸ τῶν μαθητριῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων.

Ὁ συμπατριώτης καθηγητὴς τοῦ Λυκείου Γυμνασίου Κονίτισης κ. Νικόλαος Ρεμπέλης προήρθη εἰς βαηθὸν Γυμνασιάρχου.

Τὴν 29.1.67 παρεδόθησαν εἰς τὸ φυλάκιον Μέρτζανης δύο Ἀλβανοὶ φυγάδες στρατιῶται, διαφυγόντες ὡς ἐκ θαύματος τὸν θάνατον ἐκ τῶν πυρῶν τῶν πρώην συντρόφων των οἱ ὁποῖοι ἀντιληφθέντες αὐτοὺς δραπέτευοντας τοὺς ἔβαλον διὰ πυκνῶν ριπῶν πολυβόλων. Περιέγραψαν δὲ μὲ τὰ μελανώτερα χρώματα τὴν ἐν Ἀλβανίᾳ ἐπικρατοῦσαν κατάσασιν.

Τὴν 29.1.67 ἐγένετο εἰς Ἰωάννινα Γενικὴ Συνέλευσις τῶν μελῶν τοῦ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «ΕΝΩΣΙΣ» Συλλόγου τῶν ἐκ τῆς Ἐπαρχίας Κονίτισης καταγομένων, καὶ διεξήχθησαν ἐκλογαὶ πρὸς ἀνάδειξιν νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου. Ἐξελέγησαν δὲ μέλη αὐτοῦ οἱ κ.κ. Ἀριστοκλῆς Πύρρος, Σεραφεῖμ Φράγκος, Ἄθαν. Κατσένης, Χρ. Γκάσιος, Δημ. Παπαδημητρίου, Ἰωαν. Μήσης, καὶ Βασ. Ρόζος.

Τὴν 30.1.67 οἱ καθηγηταὶ τοῦ Γυμνασίου μας κ.κ. Λάμπρου, Χαρίτος, Παπαθεμιστοκλέους, αἱ καθηγήτριάς δίδες Πναγιωτίδου καὶ καὶ Παπαθεμιστοκλέους, ὁ Ἀναπληρωτὴς Ἐπιθεωρητοῦ Δημοτικῶν Σχολείων κ. Μπάριμπαρ μετὰ τοῦ Εἰρηνοδίκου κ. Β. Ἰακωβίδου,

οἱ διδάσκαλοι κ.κ. Ι. Εὐαγγελίδης, Α. Ριστάνης, Ἀρτεμισία Εὐαγγέλου καὶ λοιποὶ συνδεδεόμενοι καὶ ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τοῦ 583 τάγματος ἀντισυν)χου κ. Χαραλ. Πολίτου, μετέβη εἰς τὸ φυλάκιον Κακαβιάς καὶ διένει με διάφορα δῶρα καὶ γλυκίσματα πρὸς τοὺς ἀκρίτας μας.

Τὴν 5.2.67 ἡ ποδοσφαιρικὴ ὀμάς Κονίτισης ΠΙΝΔΟΣ συνητήθη εἰς Ἄρταν μετὰ τῆς ὀμάδος ΗΡΑΚΛΗΣ Χαλκιάδων, ἐπιβληθεῖσα αὐτῆς μὲ τέρματα 5 — 3.

Τὴν 9.2.67 ἐσημειώθησαν νέα χιονοπτώσεις εἰς τὴν Ἐπαρχίαν μας, καὶ αἱ πρὸς τὰ χωρία συγκοινωνία διεκόπησαν προσωρινῶς. Ἐντὸς τῆς Κονίτισης ἡ χιών ἔφθασεν εἰς ὕψος 20 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου.

Διεκομίσθη ἐνταῦθα νεκρὸς καὶ ἐνταφιάσθη ὁ ἐκ Παλαιοσελίου Θωμᾶς Ραμόπουλος ἑτῶν 25, ὅστις ἐφονεύθη τὴν 10.2.67 ἔξωθι τοῦ Μεσολογγίου παρὰ τὸ Εὐηνοχώρι, συνεπεία προσκρούσεως τοῦ δικύκλου του μετὰ ἐργαλαβικοῦ αὐτοκινήτου,

Τὴν 12.2.67 ἡ ποδοσφαιρικὴ ὀμάς ΠΙΝΔΟΣ, συνητήθη εἰς Φιλιππιάδαν μετὰ τῆς ἐκεῖ ὀμάδος ΕΘΝΙΚΟΣ ἠττηθεῖσα μὲ τέρματα 4 — 1.

Ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Ἱερόθεος Πετρίδης ἱεροκῆρυξ Κονίτισης μετέβη καὶ διένειμεν ὑποδήματα καὶ εἶδη ἱματισμοῦ εἰς Βούρμπιανην, Ὁξυάν, Λυκόρραχην, Πλαγίαν, καὶ ἄλλα χωρία τῆς Ἐπαρχίας μας. Ὁμοίως δὲ περιήλθεν καὶ τὰ σεισμόπληκτα χωρία Πωγωνίου, Κτίσματα, Χαραυγὴν, Καστανὴν, Κεράσοβον, κ.λ.π. καὶ διένειμεν πρὸς τοὺς ἐκεῖ σεισμοπαθεῖς παρομοια εἶδη.

Ἀγρόται τῆς περιοχῆς μας διαμαρτύρονται διὰ τὴν μὴ εἰσέτι χορήγησιν ὑπὸ τῆς Α. Τ.Ε, ἢ ἄλλων ἀρμοδίων τῶν ἐπιδοτήσεων τριφυλλίων (Μηδικῆς) τοῦ ἔτους 1966.

Ἄτεροι πάλιν συμπολίται ζητοῦν ὑπὸ τοῦ Ο.Τ.Ε. τοποθέτησιν ἐνὸς νέου αὐτομάτου μηχανήματος δι' ἑτέρας ἑκατὸν τηλεφωνικὰς συσκευὰς· δεδομένου ὅτι ὅτι ὑπάρχουν πολλὰ αἰτήσεις τοποθέτησεως τοιούτων.

Τὴν 17.2.67 εἰς τὸ χωρίον Καλλιθέα ἐπραγματοποιήθη ἐκπαιδευτικὴ συγκέντρωσις τῶν δενδροκαλλιεργητῶν τῶν πέραν τοῦ ᾿Αώου Κοινοτήτων Κονίτισης — Ζαγωρίου — Πωγωνίου, ὀργανωθείσα ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως Γεωργίας Ἰωαννίνων καὶ τοῦ γεωαυτῆν, ὁ Τμηματάρχης Γεωργ. Ἐφαρμογῶν πόνου Γεωργικῶν Ἐφαρμογῶν Κονίτισης κ. Χριστοφόρου Παππά. Παρέστησαν δὲ εἰς Ἰωαννίνων κ. Χρ. Παπαστυλόπουλος, οἱ γεωπόνοι κ.κ. Χρ. Παππᾶς Βασ. Λαμπρίδης, Ἄντων. Μάντζιος τῆς Ἀναγν. Σχολῆς μετὰ τῶν μαθητῶν του, καὶ ἄλλοι συνάδελφοί των. Ὁμίλησεν δὲ πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας δενδροκαλλιεργητὰς ὁ ἐξ Ἀθηνῶν ἀποσταλεὶς τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας εἰδικὸς ἐπὶ τῆς δενδροκομίας κ. Αἰμίλιος Λάζαρος. Τὴν ἐπομένην 18.2.67 ἐγένετο καὶ εἰς Κόνιτσαν παρομοία συγκέντρωσις καὶ ὁμιλία πρὸς τοὺς δενδροκαλλιεργητὰς τοῦ Δήμου Κονίτισης καὶ τῶν πέριξ χωρίων.

Τὴν 19.2.67 ἐγένετο Γενικὴ Συνέλευσις τῶν μελῶν τοῦ Ἀθλητικοῦ καὶ Μορφωτικοῦ Συλλόγου ΠΙΝΔΟΣ καθ' ἣν διεξήχθη καὶ ψηφοφορία πρὸς ἀνάδειξιν νέου Διοικ. Συμβουλίου. Ἐξελέγησαν δὲ μέλη αὐτοῦ κατὰ σειρὰν ἐπιτυχίας οἱ κ. κ. Κων. Φερούκας μὲ ψήφους 58, Γεωργ. Νικολόπουλος 55, Γεωργ. Σκούφιας 52, Ἀπ. Ριστάνης 45, Χ. Κοτύλιας 40, Ἀθ. Παῖσιος 38, καὶ Δημ. Δημάπουλος μὲ ψήφους 37.

Τὴν 20.2.67 ἐγένετο εἰς Καλπᾶκη ἡ τελετὴ τῶν ὑπὸ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Ἑλληνοσχυροῦ, καὶ παρευρέθησαν εἰς αὐτὴν ἅπαντες οἱ ἑφεδροὶ ἀξιωματικοὶ Κονίτισης, καθὼς καὶ διάφοροι ἄλλοι συμπολίται.

Τὴν 26.2.67 εἰς τὴν ἐνταῦθα αἴθουσαν διαλέξεων τῆς Πνευματικῆς Στέγης διοργανώθη ὑπὸ τῆς Ἐφορείας τῆς Δημοσίας Βιβλιοθήκης Κονίτισης, ἐνδιαφέρουσα διάλεξις, μὲ ὁμιλητὴν τὸν Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην κ. Προκόπιον Μερτύρη στρατιωτικὸν Ἱεροκήρυκα τῆς 13ης Μεραρχίας καὶ μὲ θέμα «Τὸ Ἅγιον Ὄρος καὶ ἡ σημασία αὐτοῦ».

Ἐπηκολούθησεν δὲ καὶ προβολὴ φωτεινῶν

εἰκόνων τῶν Ἱερῶν Μονῶν, σκητῶν, κελίων, ἑρμητηρίων καὶ λοιπῶν ἀξιοθεάτων τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

Τὴν ὡς ἄνω διάλεξιν παρηκολούθησαν ἅπασαι αἱ ἀρχαὶ τῆς Κονίτισης καὶ πολλοὶ ἄλλοι θεαταί, καὶ ἀνεχώρησαν συναποκομίζοντες τὰς ἀρίστας τῶν ἐντυπώσεων.

Τὴν 26.2.67 ἡ ποδοσφαιρικὴ Ὀμάς Κονίτισης ΠΙΝΔΟΣ μεταβάσα εἰς Κατσίκαια συνητήθη μετὰ τῆς ἐκεῖ ὁμάδος ΘΥΕΛΛΑ ἠττηθεῖσα μὲ τέρματα 2 — 0.

Ἀφίξεις — Ἀναχωρήσεις

Ἀφίχθησαν ἢ ἐπανέκαιψαν ἐξ Ἀθηνῶν οἱ κ.κ. Κων)νος καὶ Νίκος Α. Φλώρου, Γεωργ. Βαδάσης, Γεωργ. Παπαχρηστίδης, Θεοχάρης Στάγιος δι' Ἀγ. Βαρβάραν, καὶ Δημ. Μπίζιος διὰ Βουρμπιάνην, καὶ ἡ δις Ἄννα Χούσου. Ἀφίχθη ἐκ Κογκοῦ διὰ Πύργον ὁ κ. Ἀνδρέας Σιούτης.

Ἀνεχώρησεν μετατεθεὶς εἰς Κέρκυραν ὁ ἀνθυπασπιστὴς χωρ)κῆς κ. Νικόλαος Νικολάκης.

Ἀνεχώρησαν δι' Αὐστραλίαν οἱ κ.κ. Ἰωάννης Παγούρτζης καὶ Σπυρ. Ζαχαράκης.

Γεννήσεις

Οἱ κ.κ. Βασίλειος Γκαβῖνος, Παρθένιος Κυρτζόγλου καὶ Γρηγόριος Β. Βαγενᾶς ἐγένοντο εὐτυχεῖς πατέρες ἀρρένων τέκνων, ὁ δὲ κ. Βασίλειος Παρασκευᾶς (πράκτωρ τοῦ ἐνταῦθα ΚΤΕΛ) θήλεος.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Ἀπεβίωσαν, εἰς ἐξοχὴν ὁ Δημήτριος Παπανικολάου ἐτῶν 65, εἰς Ἀγίαν Παρασκευὴν ὁ Κων)νος Εὐθυμίου ἐτῶν 65, καὶ εἰς Κόνιτσαν τῆ 2.2.67 ὁ Νικόλαος Κεναλίδης ἐτῶν 82, τὴν 7.2.67 ὁ Χαρίλαος Μπούδρης γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῆ τοῦ κ. Θ. Μάλιακα) ἐτῶν 61, τὴν 14.2.67 ἡ Ἄννα Γεωργιάδου (Κυριαζῶς) ἐτῶν 87, τὴν 21.2.67 ἡ Πολυξένη σύζυγος Ἀριστίδου Παπαϊωάννου ἐτῶν 63 ἐκ Πηλαγιάς, καὶ τὴν 22.2.67 ἡ Μαγδαληνὴ Πασχάλη ἐτῶν 82 καταγομένη ἐκ Χιονιάδων.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

(Σημ. Οί επιθυμούντες να συμπεριληφθῶν εἰς τὸν κατωτέρω κατάλογον παρακαλοῦνται νὰ ἀπευθυνθοῦν εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ,

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Νίκος Ἀργιάννης, Ἀσκληπιοῦ 7, τηλ. 611. 417
Νικόλ. Καζαμίας, Μπενάκη 24, τηλ. 627-725
Ἰωάν. Γ. Λυμπερόπουλος, Ἀλεξ. Σούτσου 5, τηλ. 613-661.
Ναπολέων Μπάρκης, Ἀκαδημίας 63, 632-595
Νίκος Πύρρος, Ἐμμ. Μπενάκη 8 τηλ. 315-130
Πέτρος Φρόντζος, Λυκούργου 14, τηλ. 526-611
Ἰω. Ἀδαμαντίδης, Γ. Σταύρου 6, τηλ. 317-669

ΙΑΤΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Γεώργιος Γάκης, Παθολόγος - Ρευματολόγος, Καρνεάδου 3, τηλ. 719-746
Εὐάγγελος Γεωργίου, Παθολόγος, ΚΠόλεως 55, Συν. Παπάγου, τηλ. 651-072
Νικόλ. Γιάκας, Παθολόγος - Καρδιολόγος, Στουρνάρα 49, τηλ. 634-4706, οἰκία: 651-498
Παντελῆς Γιαννούλης, Καρδιολόγος, Ε. Ἀντωνιάδου 1, τηλ. 815-850
Βασίλ. Γκατσόπουλος, Καρδιολόγος - Παθολόγος, Βορείου Ἡπείρου 114, τηλ. 841-662
Φώτιος Γουσγούνης, Παθολόγος, Σόλωνος 116, τηλ. 616-563
Νικόλ. Γράβος, Καρδιολόγος, 28ης Ὀκτωβρίου 242, τηλ. 813-664
Ἀριστοτέλης Ζακόπουλος, Μαιευτήρ, Βασ. Φρειδερίκης 40, Περιστερί, τηλ. 571-612
Πλάτων Κεχαγιᾶς, Παθολόγος, Διγενῆ Ἀκρίτα 15, τηλ. 641-872
Χαρ. Κούσιος Παθολόγος, Πατρ. Ἰωακείμ 45, τηλ. 722 507
Μιχ. Μηλίγκος, Παθολόγος, Καρδιολόγος, Σκαλιστήρη 18, τηλ. 874-568
Φώτης Μπαρᾶς, Μαιευτήρ-Γυναικολόγος, Ὀμήρου 58, τηλ. 623.210
Ἀνδρέας Μπούζας ὀφθαλμίατρος Σκουφᾶ 59 τηλ. 611.172
Ἰωάννης Παπαδημούλης, Παθολόγος—Ἀναισθησιολόγος, Ζήνωνος 21, τηλ. 521-664
Νικόλαος Τράντας, Ὄφθαλμίατρος—Υφηγητ., Γ' Σεπτεμβρίου 47, τηλ. 812—717
Βασίλειος Χρήστου, Ἀκτινολόγος, Κανάρη 19, τηλ. 611-391
Χρῆστος Χρήστου, Χειρουργός, Λιβίνη 4 (τέρμα Ἰπποκράτους), τηλ. 647-765
Τάκης Γούσιος, Ἰατρός—Χειρουργός Βασ. Σοφίας 37, τηλ. 716-090
Ζήσης Παπαγεωργίου, Παθολόγος—Καρδιολόγος, Κύπρου 72, τηλ. 845-593
Κώστας Ζέρβας, Παθολόγος—Καρδιολόγος, Ἀραχώβης 16, τηλ. 630-783

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ἀρ. Πύρρος, ὁδὸς Μπότσαρη
Νικ. Πύρρος » »
Σερ. Φράγκος » Καπλάνη
Κωσ. Φρόντζος » Μπότσαρη
Κωσ. Λαζαρίδης » 28ης Ὀκτωβρίου 75

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Μερόπη Ἀδαμαντίδη, Ρόδου 43, τηλ. 874-702
Εὐάγ. Αλεξιάδης Δημοκρίτου 1 τηλ. 613-508
Φούλα Κρέμου Γ. Καρύτση 10 τηλ. 229.542
Κ. Φλώρος, Χαρ. Τρικούπη 65, τηλ. 625.177
Π. Ο. Λ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ—ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ ΑΘΗΝΩΝ κ.λ.π.
Λέανδρος Γεροντάκης, ἀρχιτέκτων, Βασ. Σοφίας 133, τηλ. 662-893
Πέτρος Μπάκας, πολ. μηχανικός, Βεραντζέρου 22, τηλ. 531-428
Γεώργιος Ράγκας, Πολ. μηχανικός, Σωκράτους 59, τηλ. 520-719
Γκόσιος Ὀρέστης, πολ. μηχανικός, Πλ. Ὁμονοίας 9, τηλ. 529-637
Κων)τῖνος Τσίλης, πολ. μηχανικός, Ἀριστείδου 10, τηλ. 234-225
Χρῆστος Φλώρος, μηχανολόγος—ἠλεκτρολόγος, Γραβιάς 16, τηλ. 623-449
Τεχνικὸν Γραφεῖον Δ. Τσάνου, Σωκράτους 59 τηλ. 520-719
Τεχνικὸν Γραφεῖον, Ἐπαμ. Παπαχρήστου, μηχανικοῦ, Χαλκοκονδύλη 36, τηλ. 533-821
Τεχνικὸν Γραφεῖον Θ. Μηλίγκου, Σωκράτους 59, τηλ. 531-729

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

«Ἰωάννινα», Ν. Τσάκας, Βεραντζέρου 10, τηλ. 523-204
«Στάνλεϋ» Β. Ρόζος, Δ. Παγώνης καὶ Ε. Τσάνος, Ὀδυσσεῶς 1, τηλ. 531-780

ΑΘΗΝΩΝ ΔΙΑΦΟΡΑ

«Νυφικὰ διάφορα», Βεατρίκη Τσαλαμάνη, Ἄγ. Μάρκου 10, τηλ. 224-486.
Βιοτεχνία Νεωτερισμῶν καὶ Εἰσαγωγῶν (Ἐσώρουχα—Δαντέλλες—Πλεκτὰ κ.λπ.), Μίλτος Ζαφείρης Ο.Ε., Ἀθηναῖδος 3, τηλ. 229-564
«Νεωτερισμοί» Ἀ)φοὶ Ζαφείρη, Κολοκοτρώνη 34δ, τηλ. 234 070
Κορνίζες—Πίνακες, Χρῆστος Ράγκας, Βύσσης 21, τηλ. 314 264
Ραφεῖον: Φρόντζος Φίλιππος, Λέκκα 3, τηλ. 236-328
Εἰσαγωγῶν: Εἶδη Γυναικεῖα, Φλώρος Νικόλ., Εὐαγγελιστορίας 5, τηλ. 236-927
Λογιστικά: Νίκος Βρυζώνης, Ἐπιδαύρου 21, τηλ. 534-605
Ἐλαιοχρωματιστής: Ἀνδρέας Γκόντζος, Φωτειμᾶρα 49, τηλ. 9 7-8 2
Ραφεῖον: Νίκος Καρρᾶς, Φειδίου 2, τηλ. 627-193

ΙΑΤΡΟΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ἀθαν. Μενέκας, ὠτορινολαρυγγολόγος ὁδὸς Καραϊσκάκη
Ἀλ. Πηγαδᾶς, ὀδοντίατρος, Γιαλι—Καφενὲ Κων Κίγκας, ὁδὸς Σαμο λ

ΔΙΑΦΟΡΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Κώστας Γέγιος: Ἐστιατόριον «Ἡ Κόνιτσα» ὁδὸς Καραϊσκάκη 9